

Colegiul Național „Ștefan cel Mare” Hârlău

ANOTIMPURI

(toamnă iarnă)

**revistă caleidoscop
ediție nouă; semestrială, anul II, nr: 1, 2022**

ISSN ONLINE: 2359-9286

Adresa redacției:

Str. Mihai Eminescu, nr. 5

Tel/Fax: 0232/720911

web: <http://colegiulharlau.info/>

Nota redacției:

Mențiunea “Ediție nouă” vrea să atragă atenția asupra faptului că prezenta apariție este o continuare a celor șase numere apărute în perioada 1973-2014.

Sursa imagine folosită pentru copertă : <https://www.bzb.ro/stire-supliment-religios/legenda-anotimpurilor-a1263>

Profesori redactori coordonatori:

Iuliana Diana Badea

Mihaela Liliana Andronic

Laurențiu-Gabriel Istrate

ANOTIMPURI

Revista Colegiului Național "Ștefan cel Mare" Hârlău

Fondată 1973

Serie nouă, anul II, nr.1

CUPRINS

- ✚ **Editorial: File de istorie** - Centenarul încoronării de la Alba Iulia (15 octombrie 1922 – 15 octombrie 2022), prof. Cristian Acsinte
- ✚ **Plăcinte cu răvaș** sau vechi tradiții de la Curtea domnească, prof. Pușa Alexa
- ✚ **Vestigia litterarum** - Eșecul de-a dreapta erosului, la Platon, elevă Paraschiva Roșu Pașcu, clasa a XII-a E
- ✚ **Cicero, arta oratoriei**, elevă Iuliana Enache, clasa a XII-a E
- ✚ **Insider - Ajutorul în plan subtil**, prof. consilier școlar, psih. Liliana Bulgagiu
Maturizarea psihocomportamentală, prof. consilier școlar, psih. Liliana Bulgagiu
- ✚ **Rădăcini** - Capsula timpului, prof. Aurel Neicu
- ✚ **Rânduri cu amintiri** – *Concursul de creativitate în fizică și tehnologii „Ștefan Procopiu”*, prof. Maria – Anca Bobîrnă
- ✚ **Poezie**
- ✚ **Să râdem**
- ✚ **Concursul de proză scurtă** *Povești la gura sobei*
- ✚ **Fotografie**
- ✚ **Simeze**

FILE DE ISTORIE

CENTENARUL ÎNCORONĂRII DE LA ALBA IULIA 15 OCTOMBRIE 1922 – 15 OCTOMBRIE 2022

Prof. Cristian Acsinte

La 14/27 august 1916 a fost convocat Consiliul de Coroană al României, sub președinția regelui Ferdinand I, în care prim-ministrul Ion I. C. Brătianu a făcut cunoscut rezultatul negocierilor cu Antanta și a cerut intrarea țării noastre în război, alături de această alianță. Cu excepția conservatorilor Titu Maiorescu și Petre P. Carp, care au susținut în continuare politica de expectativă, toți participanții s-au declarat de acord și au votat în acest sens.

Începea astfel războiul pentru reîntregirea națională a României. În noaptea de 14/15 (27/28) august 1916, armata română trecea Carpații în Transilvania, având ca obiectiv dezrobirea teritoriilor românești din cuprinsul Imperiului Austro-Ungar (Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș, Bucovina) și unirea acestora cu Vechiul Regat.

Au urmat doi ani de război cu înfrângeri dureroase, cu refugiul în Moldova de la sfârșitul anului 1916 și evacuarea Tezaurului la Moscova, cu suferințele și tragediile populației civile, cu victorii răsunătoare (Măraști, Mărășești, Oituz – vara anului 1917), cu o pace provizorie umilitoare și foarte dură cu Puterile Centrale (24 aprilie/7 mai 1918) și, în cele din urmă, reintrarea în război în ultimele zile ale acestuia. Finalul războiului (11 noiembrie 1918) a găsit România în tabăra învingătorilor, alături de Franța, Marea Britanie, SUA, Italia. Cu prețul unor jertfe uriașe – 339.117 morți, 299.000 grav răniți, 116.000 prizonieri – România avea tot dreptul să aspire la îndeplinirea dezideratului pentru care intrase în război: dreptul său la unitate națională și dezvoltare de sine stătătoare.

Anul 1918 este anul împlinirii naționale, când populația din teritoriile românești înstrăinate, inclusiv Basarabia, a hotărât, într-un cadru democratic reprezentat de adunările populare și printr-o largă consultare a maselor populare, să se unească cu Țara.

Astfel, la 27 martie/9 aprilie 1918, Sfatul Țării, organismul politic reprezentativ al Basarabiei, care cuprindea reprezentanți ai tuturor naționalităților, a adoptat, cu majoritate de voturi, hotărârea acestei provincii românești de a se uni cu România. Era primul pas în realizarea României Mari.

A urmat Bucovina, la 15/28 noiembrie același an. Congresul General al Bucovinei, ce reunea reprezentanți ai românilor, polonezilor, germanilor, rutenilor, la propunerea lui Iancu Flondor, cel care a prezidat lucrările Congresului, a votat cu majoritate covârșitoare „unirea necondiționată, pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare cu Regatul României”.

Desăvârșirea României Mari a avut loc la 18 noiembrie/1 decembrie 1918, în cadrul Marii Adunări de la Alba Iulia, care a reunit 1228 de delegați aleși și peste 100.000 de oameni veniți din toate colțurile Transilvaniei. Prin glasul unuia dintre fruntașii românilor transilvăneni, Vasile Goldiș, Marea Adunare Națională a proclamat unirea „acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România”.

Realizată prin sacrificiile și voința liber exprimată a românilor, într-un context istoric extrem de favorabil, Marea Unire de la 1918 și-a găsit consacrarea de jure în Tratatul de pace din 1919-1920 de la Paris, care nu au făcut altceva decât să ia act de o situație deja existentă. Sistemul politic de la Versailles a fost completat pentru România cu Tratatul de la Paris din 28 octombrie 1920, prin care patru din cele cinci mari puteri învingătoare (Anglia, Franța, Italia, Japonia) recunoșteau unirea Basarabiei cu România.

În plan intern, Parlamentul României Mari a ratificat actele de unire a acestor provincii românești prin legile votate la 29 decembrie 1919.

Ferdinand I, Ionel Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Nistor, Take Ionescu, Ion Inuleț, Nicolae Iorga, alături de mulți alții, au fost artizanii acestei mari realizări naționale.

Odată oficializată unirea tuturor românilor într-un singur stat, se impunea ca printr-un act simbolic regele Ferdinand să primească în mod solemn stăpânirea noilor teritorii. Faptul a avut loc la 15 octombrie 1922, la Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, înălțată în acest scop în doar zece luni. Ceremonia de încoronare a lui Ferdinand I și a reginei Maria ca suverani ai României a imitat fastul tradiției bizantin-ortodoxe, Bisericii și clerului revenindu-le un rol foarte important. De altfel, mitropolitul Miron Cristea, viitorul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române din 1925, s-a ocupat personal de ceremonialul încoronării, studiind zeci de cronică și gravuri înfățișând diferite ritualuri de încoronare ale împăraților bizantini, țarilor ruși sau ale regilor maghiari. Tot Miron Cristea a asigurat și serviciul religios din cadrul ceremoniei de încoronare. Ea a simbolizat actul unirii tuturor românilor sub sceptrul aceluiși monarh. La festivitățile de la Alba Iulia au participat și reprezentanți din treisprezece state ale lumii ca o nouă confirmare internațională a Marii Uniri, iar marile case regale ale vremii au fost, la rândul lor, reprezentate. Alegerea orașului Alba Iulia ca loc al ceremoniei are la rândul ei valoare de simbol având în vedere evenimentele și momentele cu puternică încărcătură și rezonanță istorică care s-au derulat aici de-a lungul timpului. Intrarea triumfală a lui Mihai

Viteazul în cetatea Alba Iulia (1 noiembrie 1599) și investirea lui ca domn al Ardealului după victoria de la Șelimbăr din anul 1599 împotriva lui Andrei Bathory și, nu în ultimul rând, deja menționată, Marea Adunare Națională de la 1 Decembrie 1918 sunt argumente puternice în favoarea acestei alegeri.

La ceremonia încoronării sale ca rege al tuturor românilor, Ferdinand a purtat pe cap coroana concepută de Carol I după Războiul de Independență, la care au fost adăugate trei pietre prețioase care simbolizau cele trei provincii românești care s-au unit în 1918 cu Vechiul Regat. Coroana a fost realizată din oțelul unei țevi de tun capturat de la turci în luptele purtate de armata română la Plevna, iar regina a purtat o coroană de aur transilvan, asemănătoare cu cele ale împărăteselor bizantine, lucrată la Paris.

Ceremonia s-a încheiat cu salutarea mulțimii de către rege și regină în ovațiile acesteia, după care a urmat un dineu la care au participat peste 400 de invitați. La sfârșitul dineului, familia regală a trecut în revistă garda de onoare formată din 50.000 de ostași.

A doua zi, festivitățile au continuat la București, unde cei prezenți au trecut pe sub Arcul de Triumf, după care a avut loc o slujbă religioasă oficiată la Patriarhie.

Ceremonia încoronării regelui Ferdinand I și a reginei Maria ca regi ai României Mari reprezintă unul dintre momentele fericite din istoria noastră, moment spre care au năzuit și s-au sacrificat generații de compatrioți, dar care a fost posibil și datorită conjuncturii politico-istorice de după primul război mondial. În privința acestui ultim aspect, la cealaltă extremă găsim anii 1939, 1940 și cei de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, care au dus la dezmembrarea României Mari.

✚ PLĂCINTE CU RĂVAȘ SAU VECHI TRADIȚII DE LA CURTEA DOMNEASCĂ

prof. Pușa Alexa

Vă sugerez să serviți musafirilor voștri de Anul Nou *plăcinta cu răvaș*, o veche tradiție a curților domnești românești și să le spuneți următoarea poveste adevărată care a plăcut întotdeauna tuturor.

În după-amiaza ultimei zile a anului, hatmanul chema boierii la Curte pentru vecernie. Domnitorul îi servea, după moda rusească, cu „vutcă” și, după moda turcească, cu dulciuri și cafea. Boierii stăteau însă cu inimile înghețate, pentru că acum, după capriciul sau după înțelepciunea domnitorului, erau reîmpărțite dregătoriile (funcțiile) boierești. Boierii cei mari trăgeau cu urechea pe la ușile camerelor domnești; cei mai mici ședeau ghemuiți pe scări, pe lângă beciuri și prin Curtea palatului. În zori, cu toții se pregăteau pentru liturghie (la Iași, locul de desfășurare a ceremonialului de Anul Nou era biserica Sfântul Nicolae Domnesc).

După slujbă, domnitorul se așeza pe scaunul domnesc, iar postelnicul (maestrul de ceremonii), anunța noua împărțire a dregătoriilor. Boierii numiți primeau caftan și sărutau mâna domnitorului, făcându-i urări și daruri (blănuri de răs, cești, un lighean, un ibric și altele). Boierii rămași fără dregătorie se întorceau acasă, unde izbucneau bocetele jupâneselor. Ei își innecau amarul în cafele sau tutun și abia acum cugetau cu amărăciune cum se învârte roata lumii. Norocoșii însă rămâneau spre seară la un ospăț în Sala tronului, unde exista obiceiul *plăcintei cu răvaș* servite pe lângă mâncărurile după tot felul de rețete nemțești, franțuzești și italienești.

Plăcinta, coaptă în tavă întinsă, cu straturi subțiri de aluat, avea înăuntru, în diferite locuri, bani de aur și răvașe. După ce domnitorul împărțea plăcinta, răvașele erau citite cu glas tare. În ele era scris: *Bețiv, Hapsân, Muieratic, Pofțitor de domnie* și altele, iar domnul adăuga câte un comentariu pentru fiecare, o vorbă de duh, spre hazul și deliciul adunării. După ceremonia plăcintei cu răvaș, boierii se puteau întoarce la casele lor, cu gândul că doar peste câteva zile, la 6 ianuarie, se întorc iar la Curtea domnească pentru sărbătoarea Bobotezei.

Vă doresc un an nou foarte bun și prosper!

(informații prelucrate din documentele *Bibliotecii Institutului de Istorie*)

EȘECUL DE-A DREAPTA EROSULUI, LA PLATON

elevă Paraschiva Roșu Pașcu, clasa a XII-a E

„[...] οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες,» ἔφη, «κατὰ τὰ σώματα ὄντες πρὸς τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπονται καὶ ταύτη ἐρωτικοί εἰσιν, διὰ παιδογονίας ἀθανασίαν καὶ μνήμην καὶ εὐδαιμονίαν, ὡς οἴονται, αὐτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζόμενοι· οἱ δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν – εἰσὶ γὰρ οὖν,» ἔφη, «οἱ ἐν ταῖς ψυχαῖς κυοῦσιν ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν, ἃ ψυχῇ προσήκει καὶ κυῆσαι καὶ τεκεῖν. τί οὖν προσήκει; φρόνησίν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρετήν· ὧν δὴ εἰσὶ καὶ οἱ ποιηταὶ πάντες γεννήτορες καὶ τῶν δημιουργῶν ὅσοι λέγονται εὐρετικοὶ εἶναι.» (Platon, *Banchetul*, 208 e - 209 a)

De cele mai multe ori sau mai mereu, însăși aflarea unor semnificații, înțelesuri, sensuri ale anumitor concepte - simboluri e anevoioasă, pentru a nu lărgi „orizontul” de mirare până la Ideea de Viață. Astfel că, opinia mea de prezentat aici sub formă de eseu, referitoare la Erosul filosofic în opera *Symposionul* sau *Banchetul* a lui Platon, poate reprezenta doar o manifestație incipientă în fața operei citite, o părere în continuă justificare. Cu toate acestea, mă străduiesc să înțeleg textul și să încerc o interpretare, una de dorit a fi succintă și coerentă, extrapolând și comentarii sau „note de subsol” ale diverșilor critici literari față în față cu Socrate, pentru care cei mai mulți din ei au simțit datoria de a nu-l uita.

Erosul, așa cum am încercat eu să îmi dau seama că este și arată în accepțiunea și articulațiile lui Platon, nu este întâi de toate un Eros asemănător în caracteristici cu cel al lui Apuleius din „Mitul lui Eros și al lui Psyche”, adică un Cupidon al trăirii și plăcerii plene, transformat de instinct și frumusețea Afroditei, ci mai degrabă un Eros ieșit din mitologie, acel *daimon* iubitor de cunoaștere, care pentru mine a reprezentat și încă este un *om al încercării continue, față în față cu eșecul*. Spun om și nu o ființă de mijloc și îmi voi justifica imediat conceptul creat, deși în discuția cu Diotima, conștiința lui Socrate, aceasta menționează că aflarea lui poate apărea drept o scindare ori o *cadrare* la jumătate de interval, dar ca despărțire nu a opoziției, ci a unității dintre uman și nemurire, căci: „aflându-se între cele două lumi”, *omul daimonic* sau „Eros umple golul dintre ele și le leagă într-un singur Tot, unindu-l pe sine cu sine”. Astfel că, el trăiește starea de om și zeu, dar doar printr-o *tindere către*, și nu în deplinătatea sensului devenirii vreuna dintre ele. Căci însuși scopul Cunoașterii prin Iubire – care e una călăuzită de Ideea de Bine, deci și de Ideea de Frumos ce își are originea în Bine, așa cum se menționează în text – nu este niciodată atins, cu excepția zeului, adică doar a înțeleptului. Iar motivul pentru care Socrate nu reușește să ajungă prin Eros la atingerea finalității traiectoriei acesteia este, în fapt, același motiv cu care *Călăuza* lui

Tarkovski se confrunta în *chinul dorinței* lui de a-i face pe ceilalți să-și dorească lipsa certitudinii confortabile. O certitudine și un misticism posedate de Fizician și Scriitor și o precizie a incertitudinii de care agentul cunoașterii care îi însoțea era dirijat, posedat și inspirat din afară. În cele din urmă, acest om al încercării care era Călăuza este, prin asemănare, o copie informă a Erosului filosofic așa cum îl văd eu, asta pentru că el nu se află la mijloc ca poziționare spațială, ci trăiește nemurirea umană în izolare, într-o Zonă în care viața nu mai e comună și părtașă la urât, ci se ridică deasupra mediocrității pentru a lua legătură de sus, din apropierea *Cerescului* cu *Obștescul* și a-l ghida, a-i umple golul și lipsurile cu *frumosul minunat*. Ce are însă în comun Socrate *posedat* de Eros cu însăși Călăuza e acea ridicare deasupra rațiunii, adică simpla înțelegere logică a Fizicianului; nivelul de unde aceștia nasc dorința în ceilalți e cel al minții, unde omul și sufletul sunt lăsați în mâinile *Muzelor* și a dictării pentru a lua aripi și a Crea.

Ridicarea aceasta a *filosofului* – așa cum îl numește *Taylor* pe cel care se lasă cuprins de „aspirația sufletului parțial iluminat, parțial încurcat și nedumerit”, același care pășește desculț pe scările spre înțelepciune – nu se petrece, cu toate astea, într-o amortire a gândirii la *șocul* dat de necunoscutul pe care îl are în față, ci e surpriza din care izvorăște cunoașterea. Ea desfășoară în omul inițiat o rezolvare temporară a stării de neliniște (*aporia*) dată de contradicțiile care coexistă în el (*Phaidon*). Rezultatul este apoi urcarea către cea din urmă *treaptă* și apariția *atelajului sufletului*, adică o nemurire și înaripare a lui. Afinitatea dintre actul zămislirii la femei, deci nașterea de copii în intervenția divinității, și zămislirea filosofică e dată de *gând*. Munca filosofului sau a *moașei spiritului* de a se lupta cu „o idee pe jumătate formată” și de a face pe Altul să își nască propriul gând poate fi asemuită cu durerile cu care se confruntă femeia la nașterea copilului său. Ambele pornesc din *crearea* a ceva pentru că iau, întâi de toate, ființă și o fac exclusiv prin Bine și Frumos: pe de o parte, nașterea gândului creează o reprezentare a *Ordinii* perfecte care determină omul daimonic să aibă grijă de suflet și să împărtășească Aflarea în puritatea ei; pe de altă parte, nașterea copilului este un dar divin cu scopul de a crea echilibru și armonie. Astfel că, cei doi bidivii, caili „care se luptă la carul sufletului” sunt non-culorile ce completează în mod exhaustiv ființa. Unul din ei este năvălaș și plin de pasiune, mocnind de focul plăcerii și al instinctului, iar celălalt se remarcă prin propria sa stăpânire de sine, o cumpătare tranșantă, dar impresionantă în virtuozitatea sa. Și, totuși, se pune întrebarea dacă un demers întru Ființă ca acesta, de a sălășlui după virtuți într-o viață merituoasă, își are vreun rost sau ajunge el pentru a fi cu adevărat fericit? Dar eu nu mă întreb asta, ci dacă există vreun drum mai *bun* decât cel spre cunoaștere, pe marginea căruia am pășit deja, al cărui parcurs să mă facă să mă simt

liberă așa cum o face acesta. E o întrebare la care nu am găsit răspuns, deocamdată, căci multe îmi sunt încă necunoscute. Și dacă ar fi să fie unul, atunci fericirea, care înseamnă pentru mine adevărul și libertatea, e una de neîndeplinit și diferită de cea comună celorlalți. Rămâne să continui să dau de ea, atunci, sperând că în căutarea mea nu o să uit.

Ce mi-a plăcut, însă, e că Platon pune în gura lui Socrate și aceste cuvinte care lasă de gândit fiecăruia puțin mai mult, în raport nu neapărat cu omul și filosofia, dar cu ființa și *Sinele*, căci de gândit și despre gândit este toată opera sa. *Zic puțin mai mult* tocmai fiindcă, în mod paradoxal, e un exercițiu tulburător să calci pe virtuți pentru a le simți, iar apoi să le dobândești pentru a ajunge deasupra lor. E posibil ca în acest dialog continuu cu Sinele, un simplu om fiind, să dorești să ieși înafara mizantropiei, (ființată și de Molière în *Le Misanthrope*), dar să nu reușești și să accepți apoi că existența ei e datorată de preexistența *umanului*, unul al alterării firești și al încercării de a ieși din ea. Are, deci, în vedere Platon un sâmbure de adevăr în creștere, când spune aceasta: „ (...), mizantropia pătrunde în noi din încredere excesivă și naivă acordată unui om, pe care ni-l închipuim absolut sincer, necorupt și leal, pentru a descoperi apoi curând că este un om corupt și nevrednic de încrederea noastră”?

Pentru a nu lăsa alegerea nejustificată, trebuie să menționez că am ținut să aduc în vedere și să accentuez o astfel de întrebare ieșită din citadin, precum cea de mai sus, drept motiv al viitoarei mele teme de discuție: *relația trup – suflet* raportată la Eros. Deși, pentru a prezenta aici o lămurire cel puțin comprehensibilă și de sinteză a subiectului, consider întâi de toate că e nevoie ca cititorul să aștepte preț de câteva rânduri primirea unui semn divin de pornire, ca mai apoi *vocea daimonică* să capete în drumul său valențe cârmuitoare de scriere eseistică. Erosul, așa cum l-am făcut eu cunoscut încă din expozițiune, este un *Eros filosofic*, unul *îmbătat* în tot delirul său de o extraordinară cumpătare, dar și de o dorință nebună de continuă căutare, cea care-și are ca scop final *Cunoașterea*. O astfel de iubire nu e una în sensibil, una tangibilă, ci una manifestată prin *Obiecte* caracteristice celei de-a treia treaptă de inițiere, locul de unde Călăuza noastră poate naște dorința în minte. Socrate este personajul – exemplu, în cazul de față, ce-și desfășoară în dialogurile sale un *Eros inițiativ* care irumpe dinlăuntru. Dar toate cele spuse acum sunt aspecte deja știute și aduse în vizor, cu excepția primelor două trepte ale unei *Iubiri* descrise inițial doar în temeiul prezentării unor deosebiri, asemănări sau concordanțe. E nevoie și ar fi bine să existe în cel ce scrie și acel curaj (*arete*), chiar și la explicitarea acestui *Eros trupesc* din cea dintâi treaptă, dar dacă îmi lipsește, nu doar că iubesc curajul, ci am deja o fărâmă din el, mă străduiesc să capăt mai mult și să îl

dețin pentru totdeauna, în viziunea lui Platon. Să vedem acum, la primirea *semnului divin*, dacă voi fi în stare să demonstrez că chiar așa este, prin felul în care mă fac înțeleasă.

Erosul este instinctul procreației. În raport cu Obiectul iubirii, adică *Celălalt, iubirea de început* înseamnă să dorești ceva ce îți lipsește și este Bun, deci și Frumos; dorința este, totodată, ca acel ceva să fie al tău pentru totdeauna, deci nu îți dorești ceva temporar, ci care să persiste și pe care să îl ai *mereu*. Scopul spre care se năzuiește este *Fericirea*, dată de posesia perpetuă a ceva *prin și întru Frumos, (Banchetul)*, fapt evidențiat și de Paul Friedländer: „Iubirea, ne va învăța Diotima în punctul culminant al dialogului, este « creație în frumos »”. În cazul de față, rodnicia perpetuării nu se poate împlini decât dacă ea se face sub tutela divinului prezent la actul creației. Așadar, „iubirea este dorința de a procrea, de a ne descărca de preaplinul rodniciei noastre procreând întru frumos”. Ce trebuie reținut e că Frumosul însăși nu este *Obiect* al Iubirii, ci doar un *instrument*, o *unealtă* fără de care nu ne-am putea descărca de *preaplinul dorinței. Frumusețea*, așa cum o văd eu, una care e diferită de Frumos, apare ca obiect atunci când e raportată la ceva concret, deci ea este *alterarea*, devenind o *imitație*, fiindcă deși *transcende întruparea*, trăiește prin forma tangibilă pe care o deține, fiind așadar supusă ei. Diotima, așa cum menționează Petru Creția în notele introductive la *Banchetul*, „vrea să demonstreze că ceva totuși *subzistă*, dat fiind că, și în timpul vieții, ceva mereu moare și se naște în noi fără să ne pierdem identitatea, care are, în sfera cunoașterii, memoria ca element de revocare a ceea ce a fost uitat, memoria fiind și ea o componentă a menținerii identității”. Această *identitate* poate fi înțeleasă, în mod absolut, din diverse colțuri de perspectivă; ce aleg eu să justific va fi viziunea în raport cu exegeza anumitor critici. Un prim participant la exemplificarea mea este chiar *Narcis* cel mitologic, dar nu pentru a aduce în discuție *echoismul*, ci pentru a evidenția naivitatea în concordanță cu forța de a fi participant la un *autoeros*, iubirea unui *Altul* ca imitație a lui. Narcis nu a fost doar cel care s-a îndrăgostit de propria lui reflexie în apă, ci e și cel care a făcut lacul să plângă, asta din cauza inocenței de a crede că *personajul* văzut în volburea apei era *Altcineva*, nu o *mască refractantă* a propriului Sine. Ce l-a determinat să nu uite a fost amintirea determinată de întâlnirea cu Sinele, nu copia care era de fapt. Astfel, Narcis, cu toate că depășea propria reflexia aparentă a chipului iubit în apă, era în mod firesc supus forței și vehemenței focului ei, un foc care *tensiona ființa* și, pentru o primă dată, *amintirea în mod individual*.

O altă procreere este prezentată și sub aspectul de *perpetuare prin acte de excelență*, „dorința de a crea o reputație dincolo de moarte prin *glorie*”. Prin urmare, luând un alt exemplu, cum apare și în *Iliada* lui Homer, Ahile dorește să răzbune moartea prietenului său

Patrocle printr-un act de eroism, provocarea lui Hector la luptă, cel care l-a ucis pe acesta, străpungându-l cu sulița de troian. Care e, peste toate, cauza efect a acestei demonstrații de vitejie și iubire e greu de spus. Eu consider, în pofida interpretărilor vechi cunoscute, că nu „dorința ca amintirea lor să nu se stingă niciodată” a stat drept cauză a mâniei și alegerii lui Ahile. Motivul real depășește *personificarea lor*, căci e dat de o dragoste umană cu rădăcini pornite din prietenie – una a lui Ahile împărtășită celui pentru care a săvârșit încă din copilărie nu doar acte instructiv – educative, ci mai ales pentru care a nutrit un soi de grijă aparte și admirație autentică – care să răsară și să rămână amintită drept act de glorie sau eroism.

Un act de eroism asemănător, dar diferit din anumite privințe, este cel săvârșit de Constantin Brâncuși prin *Coloana Infinitului* sau *Coloana fără Sfârșit*, unde nu doar că se remarcă recunoștința lui față de eroii gorjeni care au luptat în Primul Război Mondial, dar se evidențiază și puterea inumană a acestuia de a depăși Ființa și a aduce noi forme care să treacă de limitele teluricului. Ceea ce face el e să creeze un popas infinit de întâlnire a Omului cu Divinul, prin *sacrificiu*. Interesant e, în același timp, că Brâncuși nu încheie ultima piesă din puzzle-ul perfecțiunii, ci lasă loc de o deschidere și *contemplare* a omului în fața Cerescului, tot printr-o cale de mijloc.

Și, pentru a încheia în cele din urmă descrierea cel puțin orientativă a Erosului așa cum îl privesc, sper să dau cel puțin ființă eseului cu un deznodământ așa cum se cuvine. Ce știu sigur e că dacă nu va fi să prindă Viața, e pentru că nu am urcat destul treptele către *Cunoaștere* în pășirea mea. Așadar, încă nu am ajuns să fac din ceea ce am scris o reprezentare informă a *Erosului de Creație*, așa cum Pygmalion a făcut cu sculptura sa, ajungând să se îndrăgostească de cea pe care a înălțat-o. Mă voi mulțumi temporar, atunci, să rămân a-mi pune în continuare întrebarea cum o profeteasă din Mantinea ca Diotima a reușit să nască dorința de interogare și răspuns în alții, unul dintre ei fiind chiar eu.

Bibliografie selectivă:

Friedlander, Paul, *Platon – III. Perioadele a doua și a treia*, traducere de Maria Magdalena Anghelescu, Editura Paideia, București, an 2019, pp. 10 – 40.

Platon, *Banchetul*, traducere, studiu introductiv și note de Petru Creția, Editura Humanitas, București, 1995.

Platon, Phaidros, traducere, lămuriri preliminare și note de Gabriel Liiceanu, Editura Humanitas, București, 2016.

Platon, *Phaidon*, traducere de Petru Creția, lămuriri preliminare și note de Manuela Tecușan, Editura Humanitas, București, 2011.

Platon, Republica, traducere, interpretare, lămuriri preliminare, note de anexă de Andrei Cornnea, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

Robin, Leon, *Platon*, traducere de Lucia Magdalena Dumitru, Editura Teora, Colecția Symbolon, București, 1996, pp. 50 – 82.

Taylor, Alfred Edward, *Platon – Socrate*, Editura Herald, București, 2010, pp. 39 – 70.

Ovidiu, *Metamorfoze*.

Molière, *Le Misanthrope*.

Cum definim „oratorul ideal” – *orator summus et perfectus*? Va fi oare acela care reușește să stăpânească toate tainele discursului, în toate dimensiunile și registrele, dar care în egala măsură se dovedește „incapabil”, prin tehnică, prin prestață și calitate, să transmită emoții, interesat doar să capteze atenția, să fie auzit și să se audă pe sine însuși, fără să producă vreo schimbare în sufletul ascultătorilor?

Oratoria este o artă, și nu orice om are capacitatea să - și cultive abilitățile de orator. Îi este rezervată celor cărora au răbdare să îi găsească toate înțelesurile, să se perfecționeze, iar *Cicero*, în textul „*Arta oratoriei*”, se oferă pe sine ca exemplu pentru ceea ce în epocă reprezenta o astfel de „competență” și prezență în plan public. Oratoria nu numai că facilitează dialogul între și dintre oameni, fluidizează comunicarea, dar și consolidează relațiile interumane.

„Perfecțiunea”, consideră *Cicero*, constă în curajul de a fi diferit, de a nu urmări perfecțiunea în sine, ci în schimb, pasiunea și darul rostirii logosului în cea mai pură și bogată formă a sa. Oratorul cel mai bun trebuie să se înscrie în cele 3 categorii menționate de *Cicero*: să poată instrui, să aducă informații noi ascultătorului și să le livreze cu atenție și finețe, să delecteze, să aibă o tonalitate potrivită cuvintelor rostite, să își transmită simțămintele și să înfrumusețeze, iar nu în ultimul rând, să convingă, să aibă un caracter de nepătruns, să se convingă pe sine și să fie sigur de ceea ce încearcă să prezinte înainte să încerce să convingă pe altcineva.

Arta instruirii

„Faptul că atât de puțini se pricep la oratorie nu este cauzat de un număr redus de învățăcei dornici să o deprindă sau de profesori și nici de o lipsă de talent înăscut pentru așa ceva. Există o varietate largă de subiecte interesante la îndemână, iar răsplata reușitei poate fi măreață. Oare de ce atât de puțini au succes? Deoarece un orator trebuie să stăpânească un număr foarte mare de subiecte dificil de abordat”¹

Cicero consideră că deși există mulți oameni care-și doresc să deprindă sau să fructifice talentul oratoric, puțini dintre aceștia au și succes. Problema vine în momentul în care trebuie să fii destul de informat și cultivat cu privire la subiecte universale, politică, iubire, artă, teatru, prietenie, literatură, științe, istorie, viață în general. Memoria și modul în

care alegem să aprofundăm informații pe care să le discutăm mai târziu prezintă din nou un obstacol greu de trecut, căci un om nu poate fi interesat în aceeași măsură de toate subiectele sau capabil să interiorizeze atât de multe idei.

Instruirea prin oratorie este extraordinar de importantă, căci un discurs care nu-ți aduce nimic nou sau se bazează pe informații greșite te va face și mai confuz decât erai. Instruirea începe de la orator în sine, care trebuie să parcurgă drumul educației, învățământului, sau experiențelor proprii, pentru a fi destul de pregătit să învețe și pe alții.

În *Ioana Pârvulescu*: „*Tu le spun romanelor, dumneavoastră poeziei*”², autoarea consideră că educația și învățământul se descriu prin termenul vechi „*Paideia*”, omul învață și se perfecționează întreaga sa viață, procesul de educare terminându-se la ultima sa suflare. Viața e văzută ca pe o carte pe care trebuie să o citim cu ochi și mintea deschise pentru a selecta tot ce este bun, sau rău, să putem aplica și utiliza experiențele trăite. Un orator trebuie astfel să se bazeze pe toate resursele sale, ceea ce învață în anii de ucenicie, din fiecare lucru trăit, fiecare dezamăgire și succes de care are parte. Toate acestea formează omul educat, omul care poate folosi tot ceea ce a strâns în oratorie, pentru a învăța pe alții.

Un exemplu din viața noastră de zi cu zi îl constituie dascălii, oamenii care trebuie să perfecționeze arta oratoriei, să stăpânească atât subiectul materiei predate, dar în același timp să aibă o cultură vastă și să fie capabili să își instruiască elevii cât de bine pot, pentru a-i iniția și a le arăta frumusețea cuvântului. Stăpânirea și cunoașterea mai multor subiecte îi va ajuta să facă materia mai atractivă, să o explice pe înțelesul tuturor elevilor folosind exemple variate. Arta oratorică este astfel esențială în cariera unui profesor, altfel îi va pierde pe elevi în cursul unor discursuri fără sens, pline de repetiții, greșeli, monotonie și o convingere slabă. Un discurs bun captează învățacelul, îl prinde în mrejele sale și îl poartă prin o mulțime de tărâmurii, ajutându-l să înțeleagă, să își dorească să aprofundeze pe cont propriu și chiar să instruiască la rândul lui. Astfel, consider că primul contact pe care îl putem avea cu un discurs făcut bine, care să se încadreze în tipologia oratoriei descrise de *Cicero* este în băncile școlii. Există momente în care ne trezim acaparați de modul în care un profesor își prezintă lecția, de prelegerile bine structurate, de informațiile bogate pe care le auzim. Aceste momente sunt posibile doar prin măiestria unui orator bun, care reușește să-și organizeze gândurile și să prezinte ceea ce știe pentru a delecta oamenii din fața sa.

Arta delectării

„*Sunt sigur că nu mai este nevoie să adaug ceva în legătură cu tehnica propriu-zisă a discursului, Aceasta se referă la postura oratorului, la cum gesticulează, la mimică, tonul*

vocii și la cum să se asigure că nu devine monoton. O atenție deosebită trebuie acordată acestui ultim aspect. Vă puteți da seama cât de important este dacă luați în considerare o artă mai puțin serioasă, cum este actoria. Chiar dacă actorii depun eforturi considerabile pentru a-și controla expresia, vocea, mișcările, sunt foarte puțini cei pe care i-aș putea privi îndelung.”³

Delectarea și capacitatea de a înfrumuseța cuvintele sunt deopotrivă expresia un talent înnăscut, dar și al unor abilități proprii, unice, cu care majoritatea oratorilor se nasc. În fiecare dintre aceștia există esența care-i face speciali și ușor de urmărit, fie o postură elegantă, o dicție perfectă sau o cadență specifică a vocii. Sclipirea din ochii oratorului și pasiunea sinceră pe care o nutrește față de oratorie și subiectul propus îl fac să își scoată la înaintare cele mai frumoase „haine”, să dezvăluie o carismă extraordinară, o încredere, o muzicalitate și un mod de formulare impresionant și unic.

Delectarea reprezintă condimentul principal, sarea în bucate a oratoriei, căci oricât de importantă și documentată ar fi cuvântarea, ceea ce o face să iasă în evidență este simțul pur artistic al omului din fața noastră. O taină absolută, un dar exersat, care să te capteze și să facă să treacă timpul ca și cum ar fi doar nisip curgându-ți printre degete. Este extraordinar să urmărești un orator bun, să vezi cu ochii tăi ceea ce îl face special, să fii atât de absorbit de lumea pe care o conturează cu propriile degete și câteva silabe. Gesticulația, îndrăzneala fără a da impresia de înfumurare, și o înclinație reală spre frumusețea artei ajută oratorul să transmită o mulțime de emoții prin sufletele celor care îl urmăresc.

Deși *Cicero* considera actoria o artă mai puțin valoroasă, sunt de părere că de-a lungul timpului aceasta s-a dezvoltat și a ajuns una dintre cele mai profitabile și calitative ramuri ale artei. Anual observăm titluri din ce în ce mai variate, și actori noi din ce în ce mai talentați care reușesc să surprindă și să transmită emoții spectatorilor. Mă refer aici atât la actorii din filme, seriale, documentare, dar și la breasla teatrului. Actoria este astfel încă o ramură comună din viața noastră care depinde în mare măsură de vizionari și de oratori buni. Actorii trebuie să lucreze zilnic și să dețină cheia oratoriei, cel puțin la nivelul delectării și al convingerii, pentru a înfrumuseța și a oferi valoare persuasivă actului artistic, dar și pentru a nu da greș și a dezamăgi oamenii care măresc profitul la finalul zilei. Desigur, nu este vorba doar de aspectele monetare, căci actorii la început de drum câștiga destul de puțin, fiind mai mult vorba de a aduce oamenilor producții de calitate atât la nivelul actorilor, cât și la nivelul cinematografic, al efectelor, și viziunii de ansamblu. Deși există o elită a actorilor cu vechime, oameni care au reușit să domine toate erele în care au activat, breasla nouă, actorii tineri,

reuşesc să surprindă din ce în ce mai mult şi să îşi pună în valoare abilităţile. Un actor care nu-şi face treaba bine, nu are destul har, talent, sau dorinţă să se perfecţioneze, poate reduce calitatea unei producţii cinematografice, astfel aceştia trebuie să investească zilnic la pregătirea lor. Perfecţionarea la nivelul artei delectării şi orele intense de muncă au meritele pentru cele 90 de minute de performance pe care le vedem în cinematograful.

Arta convingerii

„Gândiţi-vă la forţa uimitoare pe care o are un singur orator de a sensibiliza publicul, de a influenţa verdictul juraţilor, sau de a înrâuri opinia Senatului. Ce poate fi mai nobil, mai generos, mai frumos? Un orator are puterea de a-i salva pe cerşetori, de a-i ridica pe cei asupriţi, de a-i izbăvi pe nevoiaşi, de a-i scăpa de primejdie pe cei oprimaţi şi de a apăra drepturile cetăţeneşti.”⁴

Arta convingerii este unul dintre cele mai dezbătute subiecte din punct de vedere psihologic, fiind considerată o abilitate necesară pentru succes, astfel s-au scris o mulţime de lucrări pe această temă, lucrări conţinând reguli, trucuri, secrete, dar şi ponturi despre cum să reuşeşti să fii convingător. Printre principalele astfel de ponturi se regăsesc reciprocitatea, autoritatea, îndrăzneala, precum şi documentarea asupra subiectului, dar şi exemple clare, care pot duce interlocutorul cu gândul la un eveniment anume. Însă care este lucrul pe care majoritatea dintre ele pun accentul? Teoria în sine, informaţia, lucruri mecanice care nu vor funcţiona dacă aşa numitul maestru nu are o bază solidă. Consider că abilitatea de a convinge nu va putea fi dobândită dacă persoana nu este iniţiată măcar puţin în arta delectării şi a instruirii. Este cea mai grea artă de perfecţionat din cele trei tocmai datorită importanţei sale. Convingerea se împleteşte cu informaţia care se impune studiată şi îmbrăcată ca atare, folosind gesturi, mimică, tonalitate, tot ceea ce ţine de delectare. Însă cea mai importantă dintre ele este convingerea de sine, caracterul fix, de nepătruns. Cum te poţi aştepta ca o întregă mulţime de oameni să fie convinşi de vorbele tale dacă tu nu eşti convins de ceea ce încerci să transmiţi? Atitudinea este importantă, încrederea în sine, transmisă prin „verb“ oamenilor care ne urmăresc, şi care se lasă convinşi treptat.

Magistratura şi politica se bazează pe arta convingerii, şi pe cât de multă putere poate avea un discurs bun. Putere atât pozitivă, cât şi negativă, pentru că discursurile pot fi înşelătoare, iar cuvintele manipulate după bunul plac. Este nevoie de un om foarte convingător care să poată să scutească un criminal de la o sentinţă, să poată să salveze un om inocent, să poată convinge populaţia sau să câştige simpatie, aşa cum enunţă chiar şi Cicero.

De aceea, arta convingerii este o armă extrem de prețioasă, o armă binevenită în arsenalul tău personal, cu care poți câștiga oameni de partea ta, sau chiar salva vieți.

Deși în ultimul timp se observă o prăbușire a discursului, prin „reprezentanți” semidocti, incapabili să articuleze intervenții penetrante, valoroase, convingătoare, există totuși speranța că acest lucru se va schimba și îmbunătăți, doar prin încurajarea celor ce vor să se perfecționeze.

Mai este actuală oratoria în viața noastră?

Oratoria a fost, este și va rămâne una dintre armele principale ale unui om educat, și aceasta se află într-o mulțime de aspecte ale vieții noastre de zi cu zi fără să ne dăm seama. Sunt totuși mai pregătiți oamenii din zilele noastre drept buni oratori având în vedere numeroasele resurse pe care le avem? Din păcate, nu.

Deși astăzi avem la dispoziție numeroasele opere valoroase ale figurilor ilustre din Grecia și Roma Antică, romanele clasice, reflecțiile și inovațiile aduse de-a lungul timpului, nu știm cum să le folosim și cum să ne exersăm abilitățile. Comunicarea dintre oameni este deficitară tocmai din cauza acestor evoluții. Tehnologia modernă ne-a adus în punctul în care comunicăm lucruri mici, puerile, fără noimă sau însemnătate, prin prescurtări uneori inteligibile ale unor cuvinte care pot fi tot atât de ușor scrise și complet, imagini, clipuri, orice altceva în afară de a încerca să comunicăm liber, față în față cu ceilalți despre subiecte care ne îmbogățesc atât mintea, cât și sufletul, astfel, purtăm după noi niște carcase goale în locul în care ar trebui să circule constant informații și abilități noi. Unde au dispărut scrisorile care se lungeau pe pagini bune, cenaclurile literare, toate aceste evenimente din viața noastră socială care ne ajutau să ne exersăm abilitățile de buni oratori? Au devenit atât de rare pentru că nu știm să mai apreciem valoarea și importanța cuvântului, artei, și pentru că ne pierdem în activități zilnice fără sens în loc să luăm parte la ceva cu adevărat educativ.

Vorbim atât de mult, zilnic, cu oameni diverși, dar transmitem atât de puțin, facem schimb de atât de puține curiozități, lecturi, lucruri noi, încât intrăm într-o monotonie.

„Înțelegeți acum de ce sunt atât de puțini oratori adevărați. Trebuie să aibă un spectru larg de aptitudini, deși stăpânirea uneia singure dintre ele tot ar fi o realizare. În cazul acesta, să-i încurajăm pe fiii noștri și pe cei de a căror reputație și glorie ne pasă să aprecieze măreția și complexitatea acestei îndeletniciri. Ei nu trebuie să considere că pot deveni buni oratori doar urmând niște reguli sau luându-și un profesor bun și făcând niște exerciții. Pot avea capacitatea de a-și atinge țelul, dar trebuie să facă mult mai mult”⁵.

Referințe bibliografice

Bogdan Crețu, Ioana Pârvulescu: „Tu” le spun romanelor, „dumneavoastră” poeziei, în revista *Timpul*, 6 octombrie 2021.

Marcus Tullius Cicero, selecție și introd. De Philip Freeman, *Cum se conduce o țară. Ghid antic pentru liderii moderni*, trad. Carmen Dumitrescu, București, Editura RAO, 2013, pagina 50.

Marcus Tullius Cicero, selecție și introd. De Philip Freeman, *Cum se conduce o țară. Ghid antic pentru liderii moderni*, trad. Carmen Dumitrescu, București, Editura RAO, 2013, pagina 51.

Marcus Tullius Cicero, selecție și introd. De Philip Freeman, *Cum se conduce o țară. Ghid antic pentru liderii moderni*, trad. Carmen Dumitrescu, București, Editura RAO, 2013, pagina 52.

Marcus Tullius Cicero, selecție și introd. De Philip Freeman, *Cum se conduce o țară. Ghid antic pentru liderii moderni*, trad. Carmen Dumitrescu, București, Editura RAO, 2013, pagina 51.

AJUTORUL ÎN PLAN SUBTIL

prof. consilier școlar, psih. Liliana Bulgagiu

Cuvântul *război* are o rezonanță puternică în mințile tuturor. Suntem descendenții unor generații implicate în războaie lungi și grele. Reacțiile noastre în fața acestui război sunt diferite, dar cu toții suntem energetic în aceeași realitate. Este o energie care se manifestă în forme diferite și care ne impactează pe fiecare dintre noi! Este lecția pe care încercăm, la nivelul întregii comunități, să o învățăm, rămânând uniți, *ajutând!*

Ajutorul acesta poate fi oferit pe mai multe planuri. Putem alege să ne manifestăm direct, prin acțiuni civice, de sprijin umanitar, prin donații, implicare ca voluntar și altele. Dar putem susține cu toții ajutorul și în plan subtil, producând o schimbare la nivel de câmpuri spirituale, manifestând o perspectivă superioară a contextului actual, contribuind fiecare la curățarea amprentelor energetice planetare, la crearea unui *egregor* al binelui, al compasiunii și al iubirii necondiționate, al solidarității în gând și simțire. Ce e de făcut?

1. În plan fizic, asigură-te că deții controlul asupra corpului tău, că te alimentezi, te hidratezi și te odihnești corespunzător. E important să rămâi sănătos pentru a putea fi de ajutor!
2. Acționează imediat dacă simți să faci asta! Produ o schimbare în zona de maximă proximitate. Caută o cale directă acum de a ajuta, mergi cu familia în centrele de ajutor, implică-te direct în campaniile umanitare, creează un podcast motivațional pe o rețea social media și multe altele.
3. În plan individual, psihic, ajută-te pe tine mai întâi. Pătrează departe gândurile negative, oprește scenariile mentale ce te țin în programul de șoc, frică, îngrijorare, durere emoțională sau te duc complet în realitatea celor care fug de *război*, ca și cum ai fi acolo. Rămâi în tăcere, într-un moment de liniște cu tine, până reușești să auzi vocea mentală de încurajare, speranță, optimism, empatie.
4. Deține controlul asupra convingerilor/ prejudecăților activate de acest prezent. Fă curat în mintea ta. Informează-te, dar nu te lăsa introdus în scenarii de panică. Activează-ți conștientizarea efectelor secundare negative pe care le poate avea un gând negativ, distructiv, o emoție de frecvență scăzută. Fă analiza controlată a acestor experiențe dificile, rămânând în poziție de observator, pentru a putea lua decizii în stare de liniște și echilibru.
5. Eliberează-ți fricile trecute care se activează inconștient acum. E posibil să fi trecut prin situații de criză și altădată și ai deja niște concluzii/ prejudecăți despre viață în situații

limită. Ele nu se potrivesc însă oricărui context. Rămâi în prezent, conectat cu tine însuși, acceptând emoțiile așa cum vin ele acum. Arată-ți disponibilitatea de a le asculta, a permite ție și celui de lângă tine să vă exprimați, să vă exteriorizați supărarea, fricile, deznădejdea, fără a vă preface că nu există, fara a gătui, a anihila sau a ascunde, revenind la o stare de calm, liniște.

6. La nivel subtil, deschide-te și către soluții nevăzute, dar transformaționale! Acționează cu calm, răbdare și îngăduință, din energia iubirii active. Creează permanent și constant armonie în tine. Pune intenția conștientă de a transmuta, a transforma starea de tensiune, conflict, ură, neputință și blocaj în iubire, liniște, armonie, împăcare, înțelegere și compasiune. Vizualizează acest proces în culorile curcubeului care transmite energia de conflict în tot ceea ce aduce și susține pacea, armonia, liniștea, acceptarea, empatia și reziliența.
7. Trimite constant energii subtile prin gânduri pozitive, rugăciuni și imagini care fac bine oriunde te afli și ție și celor direct afectați de ororile războiului. Practică recunoștința, identifică zilnic minimum trei motive sau lucruri bune pentru care ești recunoscător. Stai zece minute zilnic și te bucură de ceea ce ți se întâmplă bun, fie și în acest context. Conectează-te cu natura ori de câte ori poți. Se activează astfel starea de siguranță care ne menține în energia stabilă și echilibrantă de a răspunde conștient provocărilor.
8. Acceptă în câmpul tău de interpretare și faptul că toate au un scop mult mai înalt, că sunt menite spre a ne face mai buni cu noi înșine și cu ceilalți, spre a ne activa umanitatea din noi, spiritul de întraajutorare, solidaritate, iubire necondiționată, acceptare a diversității nu doar ca programe mentale discursive sau diplomatice, ci mai ales ca forme concrete de manifestare, ca atitudini, decizii și alegeri. Crede în puterea binelui!

MATURIZAREA PSIHOCOMPORTAMENTALĂ

prof. consilier școlar, psih. Liliana Bulgagiu

În momente existențiale noi, în contexte de viață care îți creează disconfort sau stres, avem nevoie de activarea unor resurse intrapersonale ce țin de nivelul nostru de maturizare psihocomportamentală. Acesta poate fi cuantificat, apreciat valoric prin activarea unui set de indicatori – caracteristici personale care, dacă le conștientizăm, se dezvoltă cu fiecare experiență de viață.

Anul acesta școlar, mai ales în contextul pandemic, dar și al războiului din Ucraina, am propus spre identificare, măsurare și activare a acestor indicatori. Întreabă-te în ce măsură reușești următoarele:

- Să accepti realitatea percepută de tine, înțelegând că fiecare experiență vine ca tu să crești, să înveți ceva despre tine și locul tău în propria-ți viață. Să accepți că o situație vine tocmai atunci când tu ești pregătit să-i faci față, adică ai deja toate resursele ca la nivel subtil, să te confrunți cu tot ceea ce trăiești, altfel nu ai fi atras experiența în viața ta.
- Să te accepți pe tine ca individualitate unică, să îți cunoști și să îți accepți necondiționat Sinele, convins fiind că fiecare este propriul stăpân și fiecare face tot ceea ce poate la un moment dat; de aceea este indicat a se renunța la atitudinea judecative, critică, exigentă, autosabotantă.
- Să îți dai voie să fii spontan, adică să încerci noul în toate experiențele vieții, să înveți să transformi distorsiunile negative și provocările dureroase în oportunități de creștere și evoluție personală.
- Să alegi conștient și constant a te concentra pe soluționarea problemelor și nu asupra aspectelor care nu funcționează prea bine la tine, la ceilalți, în viața ta; adică să cauți o soluție alternativă din cele n soluții posibile, știind că întotdeauna orice alegere presupune și avantaje și dezavantaje. Alege astfel să spui stop criticilor de orice fel, nemulțumirilor, analizei în detaliu asupra a ceea ce ai făcut și nu a mers prea bine. Începe acum să monitorizezi ceea ce ți-a reușit, ce a adus un plus de reușită vieții tale.
- Să îți acorzi libertatea de a fi detașat de o persoană, de o problemă, de un context anume, de a-ți revendica dreptul la intimitate și grijă personală, oricât de grea pare sau este situația. Avem această nevoie de a fi cu noi, de a rămâne de partea noastră, de a ne regăsi în intimitatea noastră intrapersonală, intrafamilială, fără a da socoteală de

fiecare dată pentru aceasta dorință. Adesea ne este invadat spațiul de către cei de lângă noi, din lipsa încrederii în celălalt și din nerespectarea dreptului la intimitate, care nu e obraznicie, nici revoltă ori pedeapsă, este doar o dovadă a creșterii personale, este asumarea deciziilor și a stimei de sine.

- Să îndrăznești să fii autonom și independent, fără a căuta mereu un țap ispășitor în cel de lângă tine, ci asumându-ți cu fermitate și convingere atât inițiativa, cât și rezultatele, consecințele și mai ales dorința de a fi din ce în ce mai bun și mai matur psihocomportamental.
- Să exersezi o perspectivă vie asupra oamenilor și lucrurilor, renunțând la stereotipii, știind că prezentul este schimbare continuă, că nimic nu mai e la fel ca acum o secundă, să înțelegi că aici și acum oamenii și experiențele sunt vii, colorate, flexibile, interpretabile, contextuale, relative, perfectibile și în continuă mișcare. Mai dă o șansă, mută-te pe un alt scaun al percepției, pune-ți alte lentile prin care să privești aceeași realitate și vei descoperi cât de diferită pare și chiar cât de diferită este.
- Să conștientizezi că atunci când trăiești experiențe de viață intense, poate fi un moment oportun în care să înțelegi că cineva acolo sus, o forță universală, lucrează pentru tine, împreună cu tine spre a-ți împlini menirea umană. Sau când simți o conexiune fantastică cu un om pe care nu-l cunoști prea bine sau când descoperi că un prieten vechi a vegheat asupra vieții tale fără ca tu să știi, dar ai simțit și continui să o faci, fără prea multe explicații, conectându-te Sinelui divin. Dă-ți voie să simți magia, să o vezi, să o produci tu însuși prin integrarea oricărei lecții de viață.
- Să fii uman, să simți că poți oricând ajuta pe cel de lângă tine, dacă ai abilitățile și timpul necesar. Să privești cu compasiune ce se întâmplă în jurul tău și, mai ales, să manifesti atitudine împăciuitoare, nonjudecativă, suportivă.
- Să lucrezi conștient și implicat, constant la relațiile cu acei oameni iubiți și speciali din viața ta, dorindu-ți ca relațiile acestea să fie profunde și intense. Investește emoțional, cognitiv, atitudinal în aceste relații, fără a te irosi în relații de suprafață care se transformă în vampirism emoțional.
- Să ai o atitudine civică, prosocială, să promovezi valori și atitudini democratice, și mai ales să crezi în ele, în aplicabilitatea și transferul lor în fiecare zi a vieții noastre. Respect, integritate, morală, perseverență, egalitate, unicitate, demnitate, echitate, acceptarea diversității sunt câteva dintre valorile ce se regăsesc în orice relație și în orice context personal, familial, social.

- Să rămâi focusat pe scopul tău, fără a-l transforma în mijloc! Scopul este ținta pe care ți-o propui și spre care te canalizezi tu ca ființă superioară. Beneficiile, resursele materiale sunt un mijloc de a atinge țeluri superioare, a călători, a cunoaște, a dăruia, a crește.
- Să ai simț al umorului, să râzi și să fii boem, cu relaxare, cu zâmbet pe chip și mai ales în inima. Așa se conturează căldura ta umană, blândețea, bunătatea pentru tine mai întâi pentru a le putea oferi și celorlalți apoi.
- Să alegi să duci mai departe lucrurile învățate, dar personalizându-le, internalizându-le și aducându-ți contribuția de originalitate în toate câte ai de făcut. Ne confruntăm des cu o formă de conformism cultural, facem lucrurile cu mimetism, repetitiv, doar pentru că dă bine, pentru că se cuvine, nu neaparat pentru că le simțim.
- Dorești mereu mai mult de la tine, fără să te complaci într-o banală acceptare a vreunei situații, înveți să separi valoric situațiile, să mergi pe sârmă, să dansezi în ploaie fără să te uzi, metaforic vorbind.

Toate acestea sunt o formă explicativă a ceea ce terapeuții numesc *calitatea vieții* și aceasta presupune trei calități de care adesea uităm. Pentru a trăi într-o stare de bine, pentru a avea o viață de calitate, pentru a fi sănătoși emoțional e nevoie să manifestăm o stimă de sine ridicată, să fim optimiști și să deținem o doză suficientă de autocontrol (adică pot ține sub control tot ceea ce gândesc, simt, aleg, acționez). Adică suntem flexibili și într-o continuă creștere, împlinire a nevoilor de autorealizare, accepând că prin tot ceea ce suntem și manifestăm îi putem influența pe cei din jurul nostru în sens pozitiv sau negativ, precum sunt și situații pe care nu le putem nici controla și nici influența direct (hazardul existențial, trecerea timpului, curgerea anotimpurilor și a evenimentelor astrale).

Bibliografie:

Danah Zohar, Ian Marshall, *SQ- Inteligența spirituală*, Editura Vellant, 2011.

CAPSULA TIMPULUI

prof. Aurel Neicu

Orice generație, din oricare țară, a dorit să transmită un mesaj viitorului și de aceea a creat acest concept, de capsulă a timpului, care s-a materializat în chip diferit de-a lungul anilor. Prin aceasta, oamenii vor să spargă bariera timpului și să aleagă ceea ce cred ei că îi reprezintă și că ar putea stimula interesul, curiozitatea, uimirea, respectul celor care ar deschide capsula peste două sute de ani, cinci sute de ani sau oricând, departe în viitor.

Între multe altele, două capsule ale timpului au fost îngropate în 1939 și 1964, cu prilejul târgurilor mondiale din New York și care au data de deschidere 6939! Pare fantasmagoric, nu?

Sloganul acestor evenimente era *Dawn of a New Day*¹ și este adresat unei civilizații despre care în prezent nu avem nici cea mai vagă reprezentare și nici nu știm ce va înțelege aceasta din cele două recipiente făcute dintr-un aliaj care să reziste coroziunii și intemperiiilor și care au 2,29 m lungime, un diametru de 21 de cm și o greutate de 363 de kg.

Capsulele conțin obiecte utilizate în acea epocă, materiale textile diverse, documente înregistrate pe un microfilm, un jurnal de știri de 15 minute, un pachet de țigări Camel, o pereche de ochelari, un ceas deșteptător, monede și bancnote americane, un dicționar, un almanah, tablouri celebre, mesaje ale lui Albert Einstein și Thomas Mann, un microscop, înregistrări ale unor melodii și voci celebre, detergent, lentile de contact, antibiotice, apă de mare, un magnet, semințe de plante diferite. Aceste capsule se găsesc în parcul Flushing Meadows, din New York, la o adâncime de 15 metri, la 3 metri distanță una de cealaltă. Deasupra lor se află un monument de granit de 7 tone².

Să ne întoarcem acum la o provocare pe care o adresez tinerei generații de azi: aceea de a crea o capsulă a timpului contemporană, în orice fel de tipar ați vrea voi s-o realizați și cu obiectele pe care credeți de cuviință să le alegeți. Sunt sigur că primul gând care vă trece prin minte este să puneți o cantitate mare de informație pe un stick cu capacitate uriașă de stocare și să credeți că s-a rezolvat problema atât de simplu! Ei bine, ideea este să evităm cât mai mult o astfel de modalitate de a transmite informații și să adunăm obiecte care să vorbească despre voi, despre emoțiile voastre, ocupații, preocupări contemporane, orice credeți că vă reprezintă.

¹ Zorii unei noi zile.

² Sursa: Mediafax.

Puteți să ascundeți această capsulă într-un loc pe care să-l marcați cumva și să stabiliți o dată a deschiderii peste mulți, foarte mulți ani, atunci când revelația va fi cu adevărat spectaculoasă.

La scară mică, vă puteți crea acasă o capsulă a timpului, în care să vă puneți amintiri într-un recipient etanș și rezistent, pe care să-l dezvăluiți cu prilejul unui eveniment important din viață sau la cincizeci de ani, șaptezeci, nouăzeci sau oricând în timp! Cu siguranță vor fi niște ochi curioși și o minte inteligentă care să aprecieze efortul vostru, dar și specificul timpului acestuia!

✚ RÂNDURI CU AMINTIRI – CONCURSUL DE CREATIVITATE ÎN FIZICĂ ȘI TEHNOLOGII „ȘTEFAN PROCOPIU”

prof. Maria – Anca Bobîrnă

„Secretul succesului constă în a vrea să câștigi și în a ști să pierzi.” (Niccolo Machiavelli)

De-a lungul anilor, i-am îndrumat pe elevii mei să participe la concursurile școlare, mulți dintre ei rezonând cu îndemnul meu, astfel că de la mic la mare, elevii de gimnaziu până la cei din clasele terminale de liceu au pus o cărămidă la edificiul Colegiului nostru.

În ultimul timp, se merge tot mai mult pe ideea minimalizării, chiar a eliminării competițiilor școlare, dar cred că dacă se pun în balanță plusurile și minusurile aduse de implicarea elevilor în astfel de demersuri, vor primi beneficiile. Instinctul de competiție apare din primii ani de viață, când mai toți copiii vor să câștige, să ajungă primii, să deseneze cel mai frumos, să cânte cel mai bine. Forțând un pic nota și lărgind spectrul, competiții avem în mai toate domeniile, iar exemplele sunt binecunoscute: Oscarul din cinematografie, Premiul Nobel sau Olimpiadele sportive. Astfel că nu văd de ce pe parcursul anilor petrecuți în școală, un elev să nu trăiască emoțiile unui concurs, chiar dacă se finalizează cu un eșec. Rămân însă cunoștințele dobândite pe parcursul pregătirii, prietenii sudate și amintirile de neuitat.

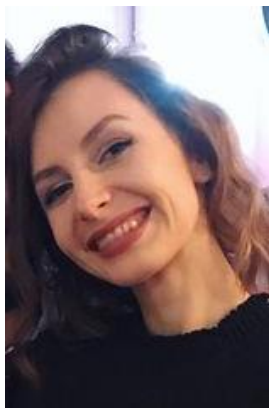
Dintre toate concursurile, cel care ni s-a lipit de suflet atât mie, cât și elevilor mei, a fost *Concursul de creativitate în fizică și tehnologii „Ștefan Procopiu”*. Participările elevilor școlii noastre la acest concurs s-au soldat cu multe reușite, chiar pe prima poziție a clasamentului, atât la faza județeană, cât și la cea interjudețeană. În cele ce urmează, câțiva dintre absolvenții noștri ne împărtășesc gânduri, impresii, amintiri legate de acest concurs. În final, domnul profesor Iulian Leahu, inițiatorul și sufletul acestui inedit concurs, ne prezintă câteva informații despre organizare și desfășurare. (prof. Maria-Anca Bobîrnă)

Concursurile școlare stimulează creativitatea și gândirea critică, oferind motivația atât de necesară în procesul de învățare, conturând talente, abilități, cunoștințe și contribuind la dezvoltarea personală și profesională a elevilor.

Participarea la *Concursul „Ștefan Procopiu”* mi-a oferit posibilitatea dezvoltării personale, fiind o sursă de motivație care a oferit dorința de aprofundare și perfecționare în acest domeniu. Unul dintre cele mai mari avantaje ale participării frecvente la acest concurs a fost învățarea unor lucruri și abilități noi. În afară de informațiile noi obținute în domeniul fizicii, am învățat să îmi organizez timpul, să fac față unei competiții, dar și ce înseamnă

valoarea efortului și al disciplinei, lucruri care au devenit utile și în cariera profesională. Un alt lucru care mi-a fost de folos pe parcursul studiilor superioare a fost confruntarea cu eșecul, reușind gestionarea stărilor emoționale care apar în astfel de situații. Îndrumarea de către doamna profesoară Anca Bobîrnă a pus bazele succeselor dobândite, reușind dezvoltarea competitivității și a relaționării cu ceilalți. (**Melissa-Florina Mititelu**, programator Continental Automotive)

Întotdeauna mi-au plăcut materiile exacte, având înclinație către partea logică, analitică a lucrurilor. Fizica a fost preferata mea, pentru că o întâlnim în tot ceea ce ne înconjoară și explică multe fenomene care au loc pe Pamânt și nu numai. Participarea la *Concursul „Ștefan Procopiu”* m-a ajutat să îmi dezvolt mai multe laturi ale personalității mele, începând cu gândirea logică prin rezolvarea de probleme, continuând cu abilitatea de a pune în practică cunoștințele dobândite prin realizarea diferitelor experimente și finalizând cu latura creativă prin compunerea textelor pe diferite subiecte științifice. Ce îmi place cel mai mult la acest concurs este faptul că este potrivit pentru copii cu înclinații diferite, permițându-le celor din ramura umană sau artistică să își folosească talentul pentru a înțelege mai ușor cu ce se ocupă fizica de fapt. (**Ioana Sîrbu**, programator Levi9)

Concursul de fizică „Ștefan Procopiu” este unul atipic, care reușește să îmbine utilul și plăcutul într-un mod armonios. Reprezintă o împletire inedită a informațiilor teoretice, creativității, raționamentului logic și a lucrului în echipă, stimulând dezvoltarea unor aptitudini esențiale atât pentru viața școlară sau profesională, cât și pentru cea personală. Este locul unde fiecare elev poate fi autentic, unde individualitatea și scriperea fiecăruia sunt celebrate și unde competiția, deși acerbă, nu se resimte.

Participarea la multiple ediții ale acestui concurs, atât în ciclul gimnazial, cât și în ciclul liceal, sub îndrumarea doamnei profesoare Anca Bobîrnă, mi-a dezvoltat pasiunea pentru științele exacte și mi-a stârnit curiozitatea despre cum funcționează totul în universul ce ne înconjoară. În urma experienței pe care am dobândit-o în cadrul concursului, am rămas cu abilități care mi-au fost un real ajutor în depășirea situațiilor pe care le-am întâmpinat, chiar dacă am ales să îmi continui formarea în domeniul medical și nu în cel al fizicii.

Acest concurs reprezintă o experiență de neuitat, pe care aș dori să o repet și pe care o recomand tuturor! (**Remus Tofan**, medic rezident, secția Anatomie patologică, Cluj-Napoca)

Participarea la *Concursul județean și interjudețean de fizică „Ștefan Procopiu”* a însemnat o dezvoltare pe plan personal, multă muncă și provocări noi. Ni s-au deschis multe orizonturi pe plan profesional și am vizitat locații frumoase ale României. A fost o perioada frumoasă, am experimentat un alt mod de învățare, bazat mai mult pe practică, am cunoscut oameni cu aceleași pasiuni ca mine și am legat prietenii. Mulțumesc doamnei profesoare Anca Bobîna, pentru că m-a ajutat să ajung la această performanță.

De asemenea, cei care doreau să continue studiile universitare, aveau unele beneficii care îi clasau în fața multor studenți. Spre exemplu, la unele facultăți ale Universității Tehnice, intrai automat la buget și pentru primul semestru aveai bursă asigurată. La alte facultăți, ți se mărea nota de admitere cu câteva puncte. În timpul efectuării studiilor de licență și masterat, am continuat tradiția de a participa la acest gen de concursuri naționale și internaționale, iar la majoritatea dintre ele am luat locuri fruntașe. Sentimentul de premieră, de analiză, de prezentare și de recunoaștere a muncii tale este unul de nedescris în cuvinte.

Sfătuiesc pe toți elevii care studiază în învățământul preuniversitar să participe la acest tip de concursuri, pentru că își vor stimula învățarea materiilor, încurajându-se creativitatea științifică într-un cadru interdisciplinar. (**Marian Platonov**, Fusion Engagement Cloud Technical Support Engineer la Oracle, București)

Dintotdeauna mi-au placut activitățile și jocurile în echipă. Consider că cele mai bune decizii se iau în întâlniri de tip brainstorming și din testări practice. *Concursul „Ștefan Procopiu”, secțiunea Tehnici de laborator*, îmbină teoria, inspirația și creativitatea a trei elevi și oferă o mulțime de beneficii: rezultatul cel mai corect, antrenamentul creierului și satisfacția propriei munci. Pentru mine, participarea anuală la acest concurs a avut implicații puternice asupra modului meu de a gândi, de a socializa și de a mă comporta în societate.

Sunt o persoana orientata spre tehnic, iar specializarea matematică - informatică urmată în liceu mă ajută și în prezent. Aș putea spune că materiile studiate mi-au antrenat mintea, modul de gândire, de analiză și de găsire a soluțiilor. Dar nimic nu ar fi fost atât de frumos

dacă profesorii nu ar fi pus suflet la ore. Și cel mai important lucru e faptul că am ajuns și eu, la rândul meu, să învăț oameni la serviciu și folosesc foarte mult din tehnicile văzute la profesorii mei. Nu e satisfacție mai mare decât atunci când eforturile de a forma oameni influențează rezultatele acestora. Nu pot fi decât recunoscătoare profesorilor care ne-au oferit șansa de a profita de orice ocazie de a învăța. Îndemn toți elevii să nu spună *nu*, să fie curioși, și să își dorească mai mult de la ei. (**Alexandra Dandea**, inginer producție/ trainer, Usi365 Development, Iași)

La șapte ani de la terminarea liceului, privesc în urmă cu o ușoară nostalgie și realizez că de-a lungul celor opt ani de școală la Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Hârlău, am avut parte de experiențe ce m-au format și au clădit valori și cunoștințe pe care le fructific și astăzi.

Am participat la *Concursul de fizică „Ștefan Procopiu”* atât în perioada gimnaziului, cât și la liceu, la fazele județene și interjudețene. Pe lângă faptul că a fost cel mai longeviv concurs la care am participat, a fost și cel care mi-a adus cele mai multe satisfacții în ceea ce privește lucrul aplicat, experimentarea practică a noțiunilor de fizică, lucrul în echipă și comunicarea.

Modul dinamic în care concursul se desfășura, diversitatea temelor și a subiectelor abordate m-au făcut să îndrăgesc fizica și astfel, la terminarea liceului, am fost admisă la Facultatea de Fizică, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza”, și datorită rezultatelor obținute de-a lungul anilor la concursul mai sus amintit. Am renunțat la fizică atunci pentru pasiunea mea, arhitectura, și am urmat cursurile Facultății de Arhitectură „G. M. Cantacuzino”. De-a lungul anilor de facultate, noțiunile legate de fizică m-au ajutat să înțeleg mai ușor mecanica structurilor sau proprietățile materialelor de construcții, ce țin de fizica construcțiilor. (**Ana Călinescu**, arhitect aPunct)

Deși *Concursul „Ștefan Procopiu”* are ca tematică principală fizica, acesta poate reprezenta o oportunitate mare pentru studenții ce doresc să-și clădească o carieră în dezvoltarea de software (IT). Pentru mine, secțiunea de fizică-informatică a fost cea care mi-a stârnit dorința de a participa la acest concurs și a fost un prilej excelent de a îmi îmbunătăți abilitățile de programare și gândire logică. Deși poate nu ați

fi tentați să participați din cauza faptului că implică fizica, acesta ar putea fi de fapt un prim proiect apropiat cu ceea ce se întâmplă cu adevărat în industria software, deoarece dezvoltarea de software în sine nu are nicio utilitate dacă nu are un scop final, de cele mai multe ori cel de a rezolva o anumită cerință.

Din punct de vedere al ingineriei, programarea combinată cu cunoștințe bine încheiate de fizică, reprezintă cea mai bună unealtă a unui viitor inginer software. De aceea, încurajez pe oricine dorește să urmeze o astfel de carieră să participe ori de câte ori are ocazia de-a lungul liceului la acest concurs, cu diferite tematici din domeniul fizicii (optică, electricitate, mecanică și altele), pentru a-și putea mări bagajul de cunoștințe și pentru a demonstra că poate aborda orice subiect, oricât de complex ar fi el. (**Rareș Ifrim**, programator iTSM Group, asistent universitar Universitatea Politehnică, București)

Alegerea profesiei este un moment important în viața fiecărui om. Profesia constă într-o succesiune de experiențe corelate, prin care o persoană trece de-a lungul vieții. Dezvoltarea profesională este un proces complex, constând în deciziile luate, activitățile desfășurate și îndrumările primite.

O multitudine de oameni își aleg profesia încă de la vârste fragede, visând să devină medici, ingineri, arhitecți, profesori, artiști și așa mai departe. Școala și profesorii au menirea de a ne îndruma în alegerea profesiei și își pun definitiv amprenta asupra carierei dorite.

În 2013, am participat la *Concursul de Creativitate în Fizică și Tehnologie „Ștefan Procopiu”*. Poate că vă întrebați cum un concurs de fizică mi-a influențat profesia de viitor medic. Pentru a înțelege mecanismul de producere a unor boli, de ce apar anumite simptome sau cum funcționează organele, avem nevoie să înțelegem legile fundamentale ale fizicii. Termeni precum *forță*, *volum*, *rezistență*, *tensiune*, *presiune*, *densitate* se întâlnesc și în medicină. Primul fizician care a studiat termenul de *osmoză* este Jean-Antoine Nollet. *Osmoza* reprezintă difuziunea solventului (apei) printr-o membrană semipermeabilă. Astăzi, termenul de *osmoză* este folosit și în medicină, este mecanismul ce stă la baza reglării hidroelectrolitice. De asemenea, mușchii scheletici pot fi asemănați cu niște resorturi, cu cât aceștia sunt mai întinși, cu atât forța de contracție va fi mai mare, acesta este unul dintre cele mai importante mecanisme de adaptare ale inimii (legea Frank-Starling).

De asemenea, există o ramură a fizicii numită *biofizică medicală*, care se ocupă cu păstrarea și restabilirea sănătății umane prin utilizarea materialelor și a echipamentelor tehnice.

Albert Einstein afirma: „Scopul fizicii este acela de a schița cât mai concis evoluția conceptelor fundamentale, evoluție dependentă de faptele experienței și de tendința spre atingerea perfecțiunii interne a sistemului”. (**Mara Neicu**, medic rezident Cardiologie, Târgu Mureș)

Concursul de fizică „Ștefan Procopiu” a însemnat pentru mine o cale în dezvoltarea abilităților creative, practice, o stimulare a imaginației și un instrument al aprofundării cunoștințelor dobândite pe parcursul orelor de fizică.

Am participat la secțiunea de tehnici de laborator, alături de colegii de clasă cu care am format un grup de mici ingineri. În fiecare an am încercat să deslușim misterele experimentelor, astfel încât acestea să ne reușească; ne-am grupat imaginația și abilitățile practice pentru obținerea celor mai bune rezultate. De la an la an am reușit să ne mobilizăm din ce în ce mai bine, am învățat să lucrăm ca o echipă și să ne depășim performanțele etapelor anterioare. Concursul a fost pentru noi inițial o joacă, apoi a devenit pasiunea care ne-a motivat și ne-a determinat să învățăm și să descoperim cât mai multe din tainele fizicii.

Pe de altă parte, faptul că am reușit să ajungem în etapele interjudețene ale concursului a fost o confirmare a orelor petrecute în laborator alături de tutorele nostru, care ne-a coordonat activitatea, ne-a împărtășit cunoștințele și ne-a îndreptat pașii spre reușită. (**Carla Brînză**, medic rezident Radiologie și imagistică medicală, Iași)

În cei patru ani de liceu am crescut mult, mi-am dezvoltat cunoștințele, dar mai ales capabilitățile native pe care dascălii au reușit să le identifice și să le cultive. Astfel, curiozitatea pentru lumea înconjurătoare și dorința de a înțelege au fost alimentate de către expunerile teoretice, dezvoltând o minte rațională, cu înclinații către științe precum fizica, chimia și matematica.

Cel mai mare beneficiu pentru mine a fost faptul că aptitudini precum creativitatea, imaginația, inventivitatea și gândirea practică au fost încurajate prin participarea la diverse concursuri, cum este *Concursul de Creativitate*

Științifică „Ștefan Procopiu”. Bucuria de a pune în practică noțiuni teoretice în cadrul probelor precum *Tehnici de laborator* sau *Creații pe teme științifice* m-a ghidat către cariera pe care aveam să o urmez: cea de inginer. Tot în cadrul aceluiași concurs, câțiva ani mai târziu, am descoperit principiile zborului, principii de bază în domeniul aviației și mentenanței aeronavelor civile, domeniu în care profesez. (**Mădălina Huțanu**, Inginer Aeronave Aerostar SA – MRO Iași)

Așadar, *Concursul de creativitate „Ștefan Procopiu”* (cu denumirea inițială *Concurs de fizică creativă*, dedicat învățării creative a fizicii în învățământul preuniversitar) a debutat în primăvara anului 1998, ca inițiativă a profesorilor de fizică ieșeni.

În anii următori, acesta a fost inclus anual în lista concursurilor școlare aprobate de Ministerul Educației și extins la discipline tehnologice din familia fizicii, predate în liceu, precum mecatronică, electronică, electrotehnică, hidrotehnică și având ca parteneri instituții de învățământ universitar din Iași.

În cursul celor douăzeci și două de ediții ale concursului, 1998-2019, etapele județene desfășurate la Iași și etapele naționale sau interjudețene au stimulat participarea unui număr mare de elevi de gimnaziu și liceu, în creștere de la o ediție la alta.

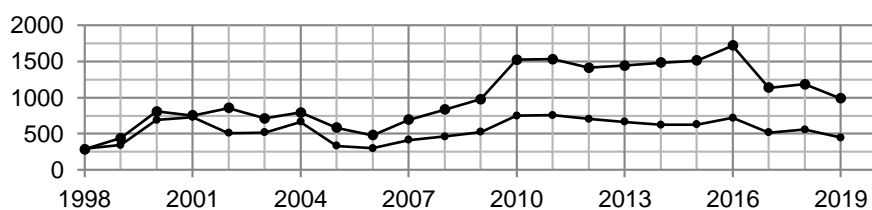

Fig. 1 Etapele județene ale concursului, Iași, edițiile 1998-2019

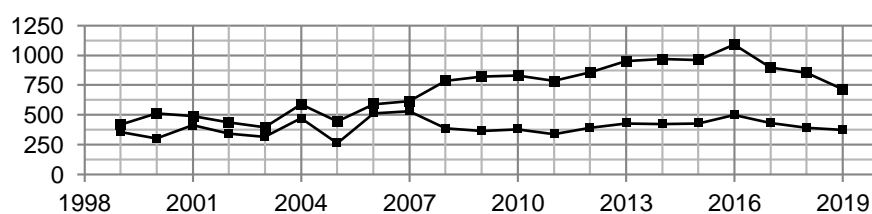

Fig. 2 Etapele naționale/ interjudețene ale concursului, edițiile 1998-2019

În comisiile de evaluare ale celor opt secțiuni ale concursului (*Lucrări scrise, Tehnici de laborator, Grupuri de cooperare, Referate, Lucrări practice, Tehnici digitale, Compoziții pe teme științifice și Proiecte antreprenoriale*) au fost implicați profesori de fizică, profesori de la alte discipline (chimie, biologie, geografie, educație plastică, limba română, informatică, matematică) și ingineri de specialitate pentru secțiunile disciplinelor tehnologice, mecatronică, electronică, electrotehnică, hidrotehnică.

Prin diplomele acordate, *Concursul de creativitate „Ștefan Procopiu”* propune evaluarea a variate categorii de performanțe creative, dependente de înclinațiile aptitudinale ale fiecărui elev pentru disciplinele școlare și pentru activitatea în mod creativ, definind în acest scop *profiluri creative*, cu semnificații proprii pentru fiecare elev. Ne referim la profiluri creative reprezentate prin diplomele acordate în concurs: gândire analitică, gândire experimentală, intuitivă, ingenioasă, gândire originală, inventivitate, imaginație anticipativă și altele.

La baza ideii de profil creativ al unui elev se află noțiunea de „competențe creative” și conexiunea dintre acestea și competențele disciplinare înscrise în programele școlare. Concursul stimulează interacțiunea dintre acestea, dintre profilul creativ și profilul de inteligență al fiecărui elev, creând condiții ca elevii să-și manifeste în rezolvarea de probleme întregul potențial creativ.

Explorarea acestor ținte și practicile de evaluare inedite, derivate din ele, ne-au dat impulsul să susținem, în cursul edițiilor concursului (1998-2019), această activitate dedicată elevilor care studiază fizica și tehnologiile înrudite în învățământul preuniversitar. (**Iulian Leahu**, profesor)

POEZIE

VERBA VOLANT

prof. Sandra Băncilă

“Un om care a devenit conștient de existența absurdului este legat de el pentru totdeauna.” (Albert Camus)

Am întrebat azi zâmbetul luminii.
Oare eu îmi arunc gândurile
pe umerii norilor, imperturbabil
de fascinanți atlași ai cerului.
Sau ei îmi poartă eul pe brațe,
când din lumea asta privirea
îmi rătăcește spre condițional
și perfect compus. Dar nu viitor.

Din el își făuresc vrăjitoarele
poțiunile care ți se împrăștie
halucinogen în camerele sufletului.
Șoptit pe la colțuri în două verbe,
Speranța și Teama, conjugate la
viitor pierd mereu, ca și-n prezent,
fie și doar persoana întâi singular.

EA

elevă Elisabeta Anamaria Cernescu, clasa a XI-a E

Și frunze negre cad
Acoperite-n pământ
Peste fragedul trup sfânt.
Când agonia-i mare,
Eu stau și râd în disperare,
În timp ce ploaia cea măiastră
Acoperită-n vată cerească
Înmoaie bolovanii grei
De peste corpul ei,
Care stă nemișcat
La cinci metri îngropat.
Eu mă îndepărtez ușor
Cu zâmbet triumfător
În timp ce prin tunete-necate
Se aude-n noapte
Ceva neașteptat.
Și prin buzele-mi crestate apare
Un rânjet oarecare

Ascultând cu tot cu Dumnezei
La urletele ei.

VISE

elev Octavian Steclaru, clasa a X-a E

Vise răsfirate printre nori,
Purtate în gând pe aripi de cocori,
Vise născute din veșnicie,
Cuprinse însă într- o clipă de reverie,

Vise vii ce încă- nsuflețesc
Și ele ușor viața amăgesc,
Vise uitate- n- nebunie,
Rămase în tot ce n- a putut să fie,

Vise ce- au dat viață sau care au ucis
Și- al căror adevăr mereu a fost omis,
Vise ce- au trecut și care vor veni.
Așa vom avea viața până ce vom muri.

VIATA

elevă Ioana-Maria Doboș, clasa a XII-a A

Poate voi auzi,
Că mulți vor spune:
-Tu nu știi,
Cum este viața pe bune.

De mici copii visăm,
Să fim mari și multe lucruri să creăm,
Să fim noi înșine, să ne mai jucăm,
Iar magia aceasta s-o păstrăm.

Și să nu uităm:
Chiar dacă vom fi adulți să conservăm,
În suflet măcar copii să fim,
Căci așa am început cu toți și bine o știm

Să iubim să facem numai bine,
Și nu-l supăra pe aproapele de lângă tine,
Dacă poți ajută-l cu orice vrea,
Fără să ceri în schimb ceva.

Sursă foto: Galeria personală

Iubește și vei fi iubit,
Dar mai ales pe cel ce te-a umilit,
Sau pe cel ce te urăște în continuare,
Tu să-i răspunzi cu iubire mare.

Așadar spus mai concret:
Apreciați mai puțin trupul și mai mult pe sufletul.
Muncește și învață orice, de la oricine,
Și mai repet: Fă pe cât posibil bine!

Iar din punctul meu de vedere,
Nu trebuie să strângi avere,
Ai grijă să ai doar strictul necesar,
De nu, vei deveni un om avar.

În viață nu contează lucrurile pământești,
Ci doar la comportament și la fapte să te gândești.
Înainte de a spune sau de a înfăptui ceva,
Meditază la consecințele ce vor urma.

Viața este un tumult de vise,
Și o speranță că în fiecare zi,
Multe vei învăța ca să știi,
Și în propria ei carte sunt scrise

VIS DE CRĂCIUN

eleva Daria Lavinia Pitorac, clasa a X-a E

A nins în noaptea de Crăciun
Cu vise împlinite,
Speranțe mari, cadouri dăruite
Persoanelor iubite.

În armonia fulgilor de nea
Dansam nestingheriți
Și ne uitam la luminițe
Naivi și fericiți.

Dar visul n-a durat prea mult,
Căci tu iar te-ai trezit
Tot singur, trist și neiubit
În seara de colind...

SĂ RÂDEM

J'ai fait une blague, mais ça n'a pas super marché !

Une petite fille à sa mère :

- Maman, sais-tu pourquoi il faut s'habiller bien quand on va à l'école ?
- Non, pourquoi ?
- Parce qu'on a la classe.

L'institutrice demande à un élève:

- Quand je dis "il pleuvait", de quel temps s'agit-il ?
- D'un sale temps, m'dame !

A l'école.

- John, avoue que ton père t'as aidé à faire ton devoir !
- Ben, non m'sieur, je vous jure !
- C'est bien vrai ? Sûr ?
- Oui, j'en suis sûr. Il l'a fait tout seul...

Un professeur demande à un élève de lui conjuguer le verbe MARCHER:

- Je marche, tu marches, il marche, ...
- Plus vite !
- Nous courons, vous courez, ils courent !

Pentru o viață armonioasă consultați dicționarul !

CONCURSUL DE PROZĂ SCURTĂ *POVEȘTI LA GURA SOBEI*

Acest concurs de proză scurtă, inițiat în decembrie 2021, are menirea de a trezi elevilor interesul pentru lectură, de a le spori creativitatea și de a-și descoperi talentul literar.

Prima ediție a concursului a avut un mare succes, stârnind interesul ambelor vârste, gimnaziu și liceu. Elevii s-au arătat dornici de a participa, realizând proze scurte care mai de care mai interesante. Festivitatea de premiere a avut loc într-un cadru specific Crăciunului, după un minunat concert de colinde.

Mai jos puteți citi texte literare de la secțiunea liceu, care au câștigat primele trei locuri.

Sperăm să vă placă și abia așteptăm să citim creațiile literare ale ediției din 2022 a Concursului de proză scurtă *Povești la gura sobei*. Câștigătorii se vor regăsi în următorul număr al revistei.

Afișul primei ediții a concursului

Povești la gura sobei
~ concurs de proză scurtă ~

Motto:
„Noptile de iarnă, cu flori reci la ferestre,
Ni le-amintim prin vreme, în haine de poveste.”
(George Țârnea)

Temă la alegere

Secțiuni:
- gimnaziu (text de minimum 150 de cuvinte)
- liceu (text de minimum 450 de cuvinte)
Data limită: 15 decembrie 2021

Cele mai bune lucrări vor fi premiate.

Prăjitură Ora 12 cu cremă de lămâie

Premul I, Denisa Gabriela Sandu, clasa a XI- a B, actual a XII-a B

La petrecerea organizată pentru ziua blatului sunt chemați toți prietenii lui. Va fi o petrecere destul de mare, exact așa cum a visat el, că doar nu face douăzeci de ani în fiecare zi.

El i-a vrut la petrecere în special pe minunata familie Ou, a cerut special ca toți cei opt membri să fie prezenți, pe numeroasa familie Zahăr Cristal, împreună cu cele două sute de grame de zahăr cristale junioare, pe domnișoara Alba Făină, cu cele o sută cincizeci de grame ale ei, împreună cu fiica acesteia, Făina pentru tavă, pe familia Lingură de Ulei, cu cele trei lingurițe ale ei, împreună cu mama lor, Cacao, și ceilalți prieteni ai lui, care sunt invitați surpriză.

Ajunși la petrecere o parte din invitați, începe distracția. După câteva pahare, familia Ou începe să se certe, iar albușurile și gălbenușurile se ceartă, până când, din păcate, se despart. Albușurile, fiind sigure că ele nu au greșit cu nimic și simțindu-se bine, dansează pe ringul de dans până iese pulbere, iar alături de ele, pe ring se alătură domnul Cristal Zahăr.

După un timp, gălbenușurile, puțin stângace, se satură de stat deoparte și se alătură și ele petrecăreților în bezeaua întărită.

Domnișoara Cacao, împreună cu domnul Ulei și copiii își fac și ei apariția la petrecere și imediat din urma lor și domnișoara Făină, iar dansul ia o întorsătură inversă.

La un moment dat, după atâta dans, petrecăreții hotărăsc să meargă la saună, urmând să stea acolo trei zeci de minute.

La petrecere se întâlnesc Apa, care este puțin mai durdulie, având trei sute de mililitri și Zahărul în cantități mici, iar după cinci minute li se alătură și domnul Fiolă Esență de rom, formând împreună tri-siropul.

Pe ring se află acum două plicuri pentru cremă cu aromă de lămâie, cele șase Linguri de zahăr, cei patru sute de mililitri de lapte și cele cincizeci de grame de Ciocolată de menaj, chiuind, dansând și petrecând nebunește.

După ceva timp, Plicurile cu aromă de lămâie, Laptele rece și Zahărul obosesc și hotărăsc să se așeze, formând crema dansului nebun. Pe la miezul nopții, Blatul, după ce iese din saună se întâlnește întâmplător cu domnișoara Cremă și brusc se îndrăgostesc unul de altul. După ce au petrecut toată seara împreună, dansând și vorbind, își dau seama că sunt sortiți unul pentru altul și hotărăsc să se căsătorească. Imediat după cele spuse, merge la prietenul lui cel mai bun, domnul Fiolă Esență de rom și pun la cale cererea în căsătorie. Totul este pus la cale în afară de cel mai important lucru... Nu știu cum să facă rost de un inel în cel mai scurt timp... Atunci îi vine o idee domnului Fiolă Esență de rom. Îi spune ca poate folosi ca inel sigiliul său și că îl poate considera un cadou de nuntă. Blatul îi mulțumește de nenumărate ori prietenului său și dau drumul planului.

Cererea în căsătorie este una incredibilă, care îi uimește pe toți, lăsându-i cu gura căscată. Nu se aștepta nimeni la această mișcare. Imediat după artificii, Blatul a ținut un toast

spunând cât de norocos este că a găsit-o pe domnișoara Cremă, că nu-și mai vede viața fără ea, că au foarte multe în comun și că ei vor să se căsătorească. După acestea, se așază într-un genunchi, scoate inelul improvizat și o cere în căsătorie pe frumoasa Cremă. Fata, cu lacrimi în ochi și plină de emoții, neașteptând-se ca o cerere în căsătorie să aibă loc atât de repede, îi răspunde Blatului cu *DA* și toți aplaudă bucuroși. Petrecerea a ținut până în zori, nevrând niciunul dintre invitați să plece mai devreme acasă.

În ziua nunții, mama Sirop îl pregătește pe fiul său, Blatul, pentru viitoarea sa noră, frumoasa Cremă. După nunta grandioasă, ei au fugit în luna de miere la Polul Nord.

Așa a luat naștere „Prăjitura Ora 12 cu cremă de lămâie”.

Suflete calde în anotimpuri reci

Premiul al II-lea, Pancu Ionela Daniela, clasa a IX-a D, actual a X-a D

Ai mai trecut, tu iarnă, cu sărbătorile-ți atât de calde în zilele-ți atât de reci, și ai lăsat în spate Sfinți și Sfinte, ce au trecut pe lângă noi, ca niște povești.

Am crescut un pic mai mari, iarnă, te rog să ne ierți, că nu îți mai colindăm și nici cu sania nu ieșim, ba că nu-i zăpadă, ba că ne udăm, că e mult prea frig afară, firavi fiind, noi înghețăm.

Oare tu ne mai ții minte? Când eram copii pe acasă și veneam la tine dis-de-diminează și mai plecam pe seară, înfomețați și gânditori la cozonacii mamei, la ciocolata caldă băută în abur de povești. Colindam tot satul... Dacă mai țin minte, ne era drag de mere și covrigi, de banii cu care ne cumpăram cadouri mici și împărțeam cu fiecare, asta ne-ai învățat tu, iarnă, să împărțim și să cântăm.

Noi, printre pauzele scurte de la treabă și gânduri de viitor, școală și responsabilități, ne aducem aminte de mama. Eu cu frații mei, în sufrageria mică, ascultând vocea ei, povești pe care nu mi le mai aduc aminte... Știu că eu, mică fiind, adormeam întotdeauna, poate de la ciocolata și laptele cald. Dimineața devreme, îți făceam oameni de zăpadă care să vorbească între ei și să nu te simți singură cât timp eu sunt în casă. Încă-s mică... dar mai mare ca atunci și nu m-am mai jucat cu tine, nici tu n-ai mai nins ca înainte, poate că din supărare. Dar nu-i nimic, vei veni iar. Să m-aștepți în prag, cu un dar, cu zăpadă, frig și larmă de copii. Sigur o să ies afară să mă joc cu tine, dragă iarnă!

M-aș ruga la Dumnezeu, iar lui Moș Crăciun i-aș cere o iarnă cât mai lungă, pe lângă portocale, nuci și mere, să mai copilărim puțin, să ne întrecem pe dealurile înalte, cu sania sau

în fugă. Ah... copilărie dragă, te-ai dat cu sania într-o iarnă, te-ai dus și nu te-ai mai întors vreodată. Oare sania ți-ai pierdut? Și o cauți de câțiva ani încoace? Atât de dor îmi e de tine, de căldura sărbătorilor de iarnă... Mi-e dor de mama și de frați, aș vrea mai des să-i văd uniți.

Pentru unii, ești doar un anotimp de care vor să scape, căci e frig și totul e adormit, totul e înghețat, copacii toți sunt goi; dar pentru mine ești orice altceva, nu doar atât, nu doar un anotimp. Pentru mine ești ca un răgaz dat sufletului să se deschidă. De aceea adormi pământul oare? Să mai uităm de treabă, să ne amintim de noi. Să ne trezești din eterna muncă și multele griji, ca să ne mai luăm în brațe și să ne amintim că ne iubim. Pentru mine ești un anotimp cald, căci în toată zăpada și vântul din zilele tale se adună suflete calde și amorțite la aceeași masă, măcar pentru câteva zile.

Te aștept în fiecare an, cu aceleași dorințe scrise pe geamul aburit, ce se șterg repede, să fie cât mai frig afară, să vină cu toții în casă.

Mulțumesc, dragă iarnă!

Întru cea din urmă trecere

Premiul al III-lea, David Cristina Elena, clasa a XII-a A

Preaiubitul meu suflet pereche,

Dacă aș ști că nu te-ai topi de groază, așa cum te simt întotdeauna printre degetele mele când îmi permit a îngăima între două veșnicii despre o clipă de scindare, poate aș fi fost chiar eu porumbelul mesager pentru șoaptele scrilejite pe înțelesul ochilor pe care îi ai în față, și nu coala aceasta rece de hârtie îngălbenită. La ceas târziu de noapte, sub pecetea lunii sau în zi caldă de mai, eu cu tine și coroana teiului lui Eminescu...

Dar acum e prea târziu, căci timpul m-a frânt, dar cu tine în sufletul și mintea mea, la final de zi, tot eu îl voi fi înfrânt, căci atâta timp cât dragostea îmi va fi pecetluit soarta, niciuna dintre preamăritele puteri ale acestei lumi sucite nu mă va mai putea întoarce din drumul meu. Totuși, dacă îmi vei accepta propunerea adusă sub această formă aproape impersonală, poate mă voi învoi să-ți fredonez cântecul pulsului nostru sincronizat la urechi, de câteva ori, în fiecare veșnicie.â

Respiră, dragoste! Vezi? Nu e o scrisoare de adio. Dar chiar și așa, voi fi departe când o vei citi, mult prea departe să mă petreci cu privirea, așteptând să mi te alături când vei fi pregătită.

Așadar, este o propunere, frumosul meu suflet pereche, îngerul meu cu păr de tăciune și privire de ametist, o invitație.

După atâtea răsufări înăbușite pe grumazul celuilalt, e momentul ca sufletele noastre să-și ispășească veșnicia. E momentul ca destinele noastre împreunate să se refugieze departe de provocările vieții lumești. Am trăit cu tine nouă realități, unele mai îndestulate, altele revoltătoare prin nedreptatea lor, viețuiri spirituale sau copleșite de nihilism, dar a zecea oară când întâlnesc Moartea, vreau să știu că mă va duce spre un tărâm unde vom putea trăi o eternitate liniștită, tu cu mine.

Nu mă cred sfânt, iubito, chit că am fost preot, n-am nevoie de Rai. Iar în Lucifer n-am încredere că nu se va îndrăgosti de finețea puterii tale, așa că nici Iadul nu-i de doi. Poate se va îndura Creatorul de puritatea iubirii noastre, așa cum s-a-ndurat de pasiunea Francescăi și a lui Paolo. Poate ne va permite să atărnăm de o crenguță de măslin, deasupra hăului clocotit al Iadului.

Amintește-ți sărutarea sufletului meu înghețat peste trupul tău îndoit, ghiocelul meu... Amintește-ți fuga mea printre penele tale, porumbița mea... Amintește-ți biciuirea gerului de munte peste frunza ta arzândă de febră și sărutările mele disperate peste buzele-ți fisurate de uscăciune...

La sfârșitul fiecărei vieți, le rememorăm și pe cele din urmă. Mângâierea ta mă alinase când durerea îmi stârpea fiecare suspin ce mocnea insolent de viață. Iubirea ta mă hrănise mereu când foametea mă vânase. Bunătatea ta mă adăpase întotdeauna când seceta mă uscuse. Ai fost odihna mea când viața nu se îndura să mă lase să-mi închid pchii și aerul meu când respirația mi se poticnea.

Iubito, nu pricepi? Creatorul mi-a oferit viața, dar frumusețea din privirea ta m-a convins că există ceva demn de cercetat de ea. Mîntea m-a provocat să o explorez. Prezența ta m-a ghidat să o trăiesc.

Așadar, permite-mi, minune, să fiu eu cel care se va îngriji să ai parte de o veșnicie și să te păzesc cu prețul unei eternități în Iad, numai acceptă să-mi oferi și acest răstimp, așa cum te-ai îndurat să-mi oferi fiecare formă a trupului tău până acum.

Am avut parte de atât de mult din făptura ta, încât ai putea crede că m-am îndestulat măcar pentru o veșnicie, dar fiecare clipă fără zâmbetul și privirea ta, e o clipă irosită. Așa că te voi aștepta. Te voi curta pentru o ultimă dată alături de Moarte și împreună vom pași nedespărțiți spre întâia noastră nonviață, cea din urmă formă de trai.

Atomei Adriana

Clasa a V-a

Familia Rogers

Într-un mic sat necunoscut, numit Franffil, ningea ca-n povești. Petalele de marmură albă îmbrăcau pinii și brazii cu cojoace grele de nea, iar casele erau ascunse sub căciuli albe de postav.

În micuța lor căsuță cu două camere, membrii unei familii sărace își încălzeau mâinile înghețate. Este vorba despre familia Rogers: o fetiță de 14 ani, frumoasă ca o zi însorită de vară, cu ochi albaștri ca diamantul, cu părul blond ca mălaiul și cu vocea ei plăcută, pe nume Sophia, fratele ei geamăn Nick la fel de frumos, Troy tatăl copiilor și Monica mama gemenilor. Troy era un tăietor de lemne, copiii mergeau la școală în ținutul învecinat unde învățau foarte bine, iar Monica stătea acasă și gătea. Monicăi îi plăcea tare mult agricultura, dar o practica doar când era vreme frumoasă, însă acum, fiind totul înghețat, se ocupa de a doua ei pasiune: bucătăria.

Scrisoarea

Într-o zi, în timp ce familia Rogers mânca, bătu cineva la ușă. Troy se apropie și deschise ușa. Era un om din ținutul învecinat:

— Bună ziua! spuse omul.

— Bună ziua! Vă pot ajuta cu ceva? întrebă Troy.

— Eu sunt Mark Talk. Regele din Mestonia m-a trimis să vă dau această scrisoare.

Mark îi dădu scrisoarea tăietorului și plecă. Curios, Troy îndepărtă imediat plicul în care se afla biletul, iar acolo scria:

„Bună ziua, stimat domn!

Aș vrea să vă întreb dacă sunteți de acord cu participarea într-o călătorie mai lungă și puțin periculoasă, iar dacă îmi veți aduce ce vi se cere, veți primi ca recompensă 3000 de galbeni.

Vă aștept mâine în Mestonia pentru a putea discuta mai exact.”

Regele Habi din Mestonia

După ce citi scrisoarea, își dori tare mult să meargă, dar lucru pe care nu îl știa era că regele Habi era de fapt un vrăjitor care se înfățișă în adevăratul rege, iar regele Habi cel real fusese răpit de ajutorul vrăjitorului și dus în cea mai bună ascunzătoare: într-o pivniță. Nimeni nu suspecta nimic.

Tăietorul se sfătui cu Monica, iar aceasta i-a zis să se ducă la palat, să vadă despre ce este vorba.

Întâlnirea cu regele

A doua zi dimineață, Troy porni spre Mestonia. A ajuns cu greu acolo pentru că ningea foarte tare, iar zăpada era pînă la genunchi.

Într-un sfârșit, a ajuns. Regele, adică vrăjitorul, îl aștepta:

— Bună ziua, Majestatea Voastră!

— Bună ziua! Îți mulțumesc pentru că mi-ai acceptat invitația. Să vă spun cum stau lucrurile: veți fi însoțit de încă 7 bărbați, iar dumneavoastră, împreună cu ei, trebuie să vă urcați pe cel mai înalt munte, de unde veți culege un sac plin cu flori albe. Cum am spus și în scrisoare, veți primi ca recompensă 3000 de galbeni. Să fiți foarte atenți când ajungeți pe

vârful muntelui! Zăpada vă poate păcăli! O să vi se pară că nu există nicio floare acolo, așa că să căutați cu băgare de seamă! Întrebări?

— Nu.

— Sunteți de acord?

— Da... răspunse Troy.

— În regulă. Pregătiți-vă lucrurile, pentru că plecarea va fi în două zile.

— Voi fi pregătit! Zi bună să aveți!

— La revedere!

Troy plecă de acolo puțin îngândurat: „De ce îi trebuie flori? Ce vrea să facă cu ele? Și de ce iarna trebuie culese, nu se găsesc vara?”

Când a ajuns acasă, tăietorul îi povestise soției sale tot ce îi spusese regele. Femeii îi era puțin teamă, dar încrezătoare zise:

— Troy, dragule, încearcă! Nu ai cum să nu te întorci înapoi acasă. Va fi greu, dar după o să ne putem cumpăra și noi o casă mai mare în Mestonia, iar copiii noștri își pot continua studiile și să devină oameni cunoscuți în lume.

— Dacă spui tu, atunci mă voi sacrifica pentru noi patru. Monica, te pot ruga ceva?

— Da! Spune! Fac orice!

— Îmi poți pregăti o prăjitură cu morcovi? Că e tare bună. Să am și eu pe drum. Doar dacă mai ai morcovi.

— Sigur că da. Mai sunt opt morcovi. Îmi ajung să îți pregătesc chiar două prăjituri!

— Îți mulțumesc foarte mult!

— Dar Troy...

— Ce este?

— Trebuie să le spunem și copiilor.

— Of... ce greu e!

— Trebuie să ne luăm inima în dinți și să le spunem.

— Bine.

Monica îi chemă pe copii, iar aceștia veniră imediat.

— Copii, spuse Troy, vreau să vă spun ceva.

— Ce este, tată? întrebare în cor copiii.

— Păi am fost azi la regele din Mestonia și m-a întrebat dacă vreau să merg într-o călătorie. Dacă mă voi întoarce cu ce mi s-a cerut, voi fi răsplătit cu 3000 de galbeni.

— Ce fel de călătorie? E periculoasă? Te vei întoarce cu bine, nu? întrebă Sophia îngrijorată.

— Nu este periculoasă, a zis Troy, ca să nu o panicheze pe fiica lui, și mă voi întoarce cu bine.

— Dacă tu crezi că e bine, du-te! Noi nu îți vom sta în cale, spuse Nick înțelept. Când vei pleca?

— Peste două zile.

— În regulă! Noi ne vom duce la culcare, deoarece mâine ne vom trezi mai devreme pentru a pleca la școală. Noapte bună, mami! Noapte bună, tati!

— Noapte bună, copii! au zis părinții.

Ziua plecării

A doua zi, în timp ce copiii erau la școală și Monica prepara prăjiturile, Troy tăia niște copaci pentru a avea familia lui lemne de pus pe foc și pentru pregătirea bucatelor.

Trecu și acea zi foarte repede și veni vremea plecării. Troy își luă rămas-bun de la copii:

— La revedere, copii! Vă iubesc! Mereu voi sta cu gândul la voi!

— Și noi te iubim, tati! spuse Nick.

Când Troy se urcă pe sanie pentru a pleca, Sophia strigă:

— Tată!

— Da?

— Îmi promiți că te vei întoarce?

— Nu... grați tăietorul încet, ca fiica lui să nu-l audă.

— La revedere, tată!

— La revedere!

Și așa Troy plecă în misiune, iar Sophia a rămas cu gândul la el și spera că se va întoarce cât mai repede.

Trecu o săptămână. Trecură două săptămâni. Troy nu se mai întorcea. Iar atunci Monica se duse la copii tristă:

— Copii, îmi pare rău!

— Ce s-a întâmplat? A pățit tata ceva? întrebă Nick.

— Nu sunt sigură, dar cred că nu va mai veni...

— Nu! Tata se va întoarce! Mi-a promis! izbucni Sophia cu lacrimi în ochi.

Nimeni nu a mai scos nici un cuvânt.

În timp ce Sophia, Nick și Monica se gândeau la Troy, el urca cel mai înalt munte. Era foarte abrupt. Deja doi bărbați îi părăsiseră. Au ajuns tare greu, în plus mai era și zăpada care le îngreuna urcușul.

Florile camuflate

După mult chin și multă frică, au ajuns pe vârful muntelui. Când s-au uitat în jur, nu era nicio floare, iar vânătorul Sam spuse furios:

— Nu este nicio floare aici! Pentru ce ne-a trimis regele aici? Ca să ne pierdem viețile?

— Stai, Sam! Regele a zis că zăpada ne poate păcăli. A mai spus că trebuie să căutăm foarte bine în zăpadă, vorbi Troy.

— Așa este! exclamă alt om din grup.

— Haideți cu toții să strângem mai repede florile, pentru a ne întoarce la familiile noastre, propuse Troy.

Bărbații găsiră cu greu florile albe ca zăpada, dar cu multă atenție și multă grijă au reușit să umple un sac plin cu flori.

Troy cade

Când toată echipa cobora muntele, Troy călcă greșit și alunecă până la poalele muntelui.

În momentul în care Sam nu l-a mai văzut pe tăietorul de lemne, a grăit cu tristețe în suflet:

— Am mai pierdut un om...

Se înșela.

Când a ajuns întregul grup la poalele muntelui, l-au observat pe Troy. Nu murise. Era doar inconștient.

Atunci, vânătorul l-a luat în brațe și l-a pus pe sania lui.

Mai aveau puțin până la palat.

Troy se trezi:

— Vai, ce s-a întâmplat?

— Ai alunecat până la poalele muntelui, spuse Sam.

— Și n-am murit?

— Se pare că nu.

— Vă mulțumesc tuturor că nu m-ați lăsat acolo!

- Nu ai pentru ce! Dar ești bine?
— Da! Doar că nu îmi simt picioarele.
Tăietorul încercă să se ridice, dar nu putu.
— Nu pot merge!
— Vai, doamne! se miră Sam.
Troy începu a plânge.

Întoarcerea

După încă câteva ore de mers, au ajuns la palat.

Au intrat toți șase (Troy încă pe sanie), iar vânătorul Sam i-a dat sacul cu flori vrăjitorului șiret.

Regele, adică vrăjitorul, i-a dat fiecărui om câte o pungă cu galbeni.

Sam l-a dus pe Troy acasă și plecă. Monica, Sophia și Nick auziră ceva afară. Când s-au dus să vadă cine e, au avut cea mai mare surpriză: l-au văzut pe Troy.

— Tată! au exclamat copiii fericiți. Te-ai întors!

— Așa v-am promis, iar eu mă țin mereu de promisiune.

Copiii, la fel ca mama lor, au început să plângă de bucurie.

— Tati? întrebă Sophia.

— Ce e, draga mea?

— Ce ai în acel săculeț?

— Am cei 3000 de galbeni.

— Și acum putem merge în Mestonia să ne cumpărăm o casă mai mare? întrebă Nick.

— Da! Vom merge să ne cumpărăm o casă! Acum voi doi duceți-vă în cealaltă cameră și pregătiți-vă bagajul, iar eu voi vorbi ceva cu mama voastră.

— Bine, tată!

După ce copiii plecară de lângă părinți, tăietorul grăi:

— Monica, eu mă simt bine, doar că este o problemă...

— Ce fel de problemă?

— Nu pot merge!

— Poftim? Cum adică nu poți merge?

— Când coboram muntele, am călcat greșit și am alunecat până la poalele muntelui.

Băieții din grup m-au găsit inconștient și m-au tras cu sania până aici.

— Mai bine nu te duceai!

- Lasă, avem destui bani și pentru a mă trata.
- Bine...
- Acum, draga mea, du-te și-ți pregătește și tu bagajele.

Familia Rogers își cumpără o casă

Când și-au terminat toți bagajele, s-au dus spre Mestonia. Troy era tras de Monica tot pe sanie.

Și-au cumpărat prima dată o casă de 1000 de galbeni și câte-o îmbrăcăminte groasă, în total costând încă 1000 de galbeni.

Nu le ajungeau banii pentru tratament. În Mestonia, o consultație și un tratament costau foarte mult.

— Tată, nu te necăji! spuse Sophia. După ce eu și Nick terminăm liceul, vom munci și vom câștiga suficienți galbeni pentru tratament.

— Nu! Din banii care au rămas vă veți termina studiile. Veți termina liceul și apoi veți face și o facultate.

— Dacă tot ne-am mutat aici, eu îmi voi căuta un loc de muncă, grăi Monica.

— Bine! Deci ne-am înțeles! Voi, copiii, vă veți continua studiile, spuse Troy, înmânându-i punga cu restul galbenilor lui Nick, iar mama voastră o să își caute un loc de muncă.

Locul de muncă

A doua zi, Monica veni fericită acasă:

— Bună! Am o veste foarte bună! Mi-am găsit un loc de muncă!

— Unde? o întrebă Sophia.

— La palat. Voi fi bucătăreasă la palat.

— Acesta este un lucru foarte bun! se bucură Nick.

Monica află

După câteva zile de făcut mâncare, Monica porni spre rege să-l întrebe ce trebuie să pregătească pentru marea cină.

Și atunci a auzit:

Vrăjitorul vorbea cu ajutorul lui care era costumat în adevăratul sfetnic:

— Ascultă! Măine este o zi mare. Vor veni mulți regi și mai bine de jumătate de ținut la masă. Așa că vei lua acest sac cu flori otrăvite și le vei pune în farfuriile tuturor invitaților.

Mai puțin în farfuria mea. Ne-am înțeles?

— Da... dar domnule...

— Ce mai vrei?

— Dacă vor bănuși bucătăresele ceva când mă vor vedea punând florile în farfuria?

— La asta nu m-am gândit. Mai bine dă-i florile noii bucătărese, adică Monicăi, să le pună. Îi vei zice să le pună ca decor.

— Bine. Așa voi face!

Și imediat Monica alergă înapoi în bucătărie, ca nu cumva să o prindă regale sau sfetnicul.

Eroina

Monica auzi multe povești despre regale Mestoniei. Mai auzi și despre conflictele dintre rege și un vrăjitor.

Și atunci se gândi: „Dacă vrăjitorul este costumat în rege?”

Se gândi la asta toată noaptea. Până la urmă își zise: „Măine, când sfetnicul îmi va da sacul, voi pune flori doar în farfuria regelui, iar restul florilor le voi arunca. Ca să nu suspecteze nimic vrăjitorul, în farfuriile musafirilor voi pune flori din curtea palatului.”

Așa chiar și făcuse.

După marea cină, vrăjitorul se simțea foarte rău, iar a doua zi ajutorul său îl găsi fără suflare.

Și asta a fost. Vraja lor (a vrăjitorului și a ajutorului său) de deghizare s-a rupt, oamenii au auzit tot ce s-a întâmplat, iar Monica a devenit eroina tuturor cetățenilor.

Adevăratul rege și adevăratul sfetnic au fost găsiți la timp.

Aceștia i-au mulțumit Monicăi, răsplătind-o cu 2000 de galbeni și a fost numită „Șefa bucătăriei”.

Oameni mândri

Sophia și Nick terminaseră liceul, iar acum erau la facultate: Sophia la Facultatea de Medicină, iar Nick la Academia Militară.

După câțiva ani, Sophia a devenit un mare doctor care și-a vindecat tatăl, Nick a devenit comandant al armatei din Mestonia, iar Troy, după vindecare, a devenit, prin multă muncă, un tâmplar cunoscut.

Și așa, de la o familie simplă și săracă, au ajuns la o familie fericită, mândră, bogată și respectată.

Aceasta a fost povestea pe care mi-a zis-o bunica lângă soba caldă în ajunul Crăciunului.

Găină Ligia Maria

clasa a V-a

Vraja dorințelor

Era o zi de sfârșit de vară pe grațioasa insulă Ateneida. Păsările zburau spre alte țări mai călduroase, iar animalele pădurii se pregăteau pentru sosirea friguroasei ierni. Euphemia se plimba pe țărmul mării învolburate.

Primise de la bunica sa o oglindă și gândurile îi zburau spre acest lucru. Vedeți voi, acea oglindă era specială față de una obișnuită: când doreai să te oglindești în ea, nu-ți vedeai propria reflexie, ci o cameră pustie, măcinată de povara anilor. Euphemia, alintată și Effie, stătea cu ochii ațintiți spre marea albastră, încercând să își dea seama de ce se întâmplă acest lucru. Scoase oglinda din buzunar și se uită din nou la cameră. Când vru să o pună înapoi, văzu că în aceasta mai apăruse o bibliotecă goală. Era ciudat, nu o văzuse înainte... Șterse cu un șervețel cadoul, deoarece avea câteva firicele de nisip. După, observă că în bibliotecă se iviră niște cărți. Era una mare care se deosebea de celelalte cărți, iar pe ea scria „VRAJA DORINTELOR”. Acea carte parcă te îndemna și te ruga cu tot „sufletul” să o citești. Pe Effie deja o convinsese: își dorea foarte mult să îi atingă paginile gălbui și să îi studieze conținutul. Dar deodată oglinda luminase atât de tare încât copila, speriată, scăpă oglinda din mână. Effie se trezi într-o pădure groasă și întunecoasă ce-ți băga frica în oase numai când priveai copacii înalți. Începuse să meargă, sperând să ajungă cât mai repede la capătul acesteia. După ceva timp, dădu de un zid făcut din pietre imense. Se rezemase de una dintre ele, dar căzu pe spate în întuneric. Brusc, se aprinse o lumină verzuie.

— Cine îndrăznește să intre în bârlogul meu și să mă deranjeze? spuse o voce înspăimântător de misterioasă.

Effie nu zise nimic, iar camera se luminase.

— Oh! Altă fetișcană! O luăm de la capăt... Am mai spus o dată că nu vând leacuri, nici poțiuni...

— Ești o vrăjitoare? întrebă Euphemia.

— DA! Ce om cu scaun la cap nu mă cunoaște?! Eu, maiestruoasa Dolores Umbridge, să nu fiu recunoscută?! Ohhhh! Să mă țină cineva, aproape leșin!

— Scuze că te întrerup, dar știi ceva de „Vraja Dorințelor”? Nu știu cum am ajuns aici și aș vrea să mă întorc acasă. Cred că această vrajă mă va ajuta să ajung la bunica mea.

— Vraja Dorințelor? Este cea mai cunoscută vrajă existentă... Pentru practicarea ei îți trebuie un giro timp – un lăntișor de aur care te poate duce înapoi în timp, unul dintre pantofii Cenușăresei, care se află în Castelul de Est și o frunză de mătrăgună, iar pe aceasta o găsești în Grădina de Sud a Palatului Roșu. Dacă ai toate aceste ingrediente, poți să-ți pui o dorință. Din fericire, am eu un giro timp și o frunză de mătrăgună. Uite, ți le dau ție, doar dacă păstrezi secretul ascunzătorii mele. Promite!

După ce promise, Effie plecă de la vrăjitoare cu giro timpul și frunza de mătrăgună. Acum se întrepă spre Castelul de Sud. Când ajunse, rămase uimită de splendoarea acestuia. Era mare, strălucitor și foarte, foarte înalt. Effie reușise într-un mod extrem de misterios să treacă neobservată de gărzi. Așa se întâmplase și în palat. Parcă nu o vedea nimeni. Acum se afla în fața unei camere pe a cărei ușă era gravat „Camera Prețioaselor Obiecte”. Intră. În cameră erau frumoșii pantofi de cleștar! Chiar în momentul în care se gândea că prințesa Cenușăreasa se va simți incredibil de rău când va observa lipsa unuia dintre ei, ușă se deschise, iar în prag se afla vrăjitoarea Dolores Umbridge, urmată de cinci gărzi.

— Prindeți hoța! strigau toți.

Effie, care încerca din răputeri să se elibereze din mâinile puternice ale gărzilor, scăpă pantoful, iar acesta se făcu țândări. Toți au amuțit.

— D-d-duceți-o î-î-în t-t-temniță! se bălbâi șeful gărzilor.

Când Effie fu aruncată după gratii, își dădu seama cât de furioasă era. Vrăjitoarea aceea o trădase! Trecură ore în șir. Fata stătea supărată, mai-mai să izbucnească în plâns. Ea, cândva o copilă incredibil de simpatică, a ajuns o infractoare? Poate era doar un vis.

Deodată, se auziră cheile și intră una dintre gărzi. A venit să o anunțe că fusese chemată de zâna ursitoare, ajutorul de nădejde al Cenușăresei. S-a oprit în fața unei uși albastre ca cerul, iar garda i-a spus că este așteptată. Effie intră neînsoțită. Acolo, întoarsă cu spatele spre ușă, se afla zâna ursitoare.

— Am vrut doar să mă întorc acasă... încep să plângă Effie.

Zâna însă tăcea. După ceva timp, aceasta spuse:

— Euphemia Jean Oftenbook, în ce buclucuri te-ai mai băgat?

Zâna se întoarse către Effie, care se uita în pământ rușinată. Fata ridică privirea la auzul glasului zânei ursitoare și rămase uimită. Când reuși să se dezmeticească, zise:

— D-dar t-tu n-nu poți fi adevărata zână ursitoare! Tu e-ești B-bunica mea!

Bunica Euphemiei chicoti, scoase o oglindă la fel ca a nepoatei sale și apoi o strânse în brațe.

— Aceste oglinzi sunt numite Oglinzile Gemene. Dăruiești una dintre ele unei persoane dragi și poți afla locul unde se află aceasta. Dar să mergem acasă, spuse bunica în cele din urmă. Cred că am multe de explicat.

Effie a avut parte de o zi magică, zi pe care toți copiii și-ar dori să o aibă! A trăit sentimente diferite, unele mai intense față de celelalte și a învățat multe lucruri noi! Dar, până la următoarea aventură, am încălecat pe-o șa și v-am spus povestea-așa.

Iftimie Maria

clasa a V-a

Salvarea Crăciunului

Cu câteva zile înainte de Ajunul Crăciunului, se făceau ultimele pregătiri în atelierul Moșului. Spiridușul șef, cel care era responsabil cu inventarul cadourilor pentru copiii din întreaga lume, a răsturnat de pe un raft o poțiune ce era pusă acolo, fără știrea Moșului și a spiridușilor, de către piticii ce se împotriveau Crăciunului. Poțiunea fiind toxică, i-a trimis într-un somn adânc pe toți spiridușii din atelier.

Moș Crăciun fiind în apropiere, neuzind zarvă în atelier, s-a dus să cerceteze locul. Intrând, se înpăimântă de ce văzu, căci toți spiridușii erau pe jos, adormiți. Neștiind ce să facă, a apelat la ajutorul singurului spiriduș ce nu se afla în atelier. Auzind vorbele Moșului, au plecat grăbiți. Acolo, spiridușul și-a dat seama, după un control medical, că spiridușii au fost otrăviți. Neavând nicio soluție, i-a spus Moșului cu părere de rău că acest Crăciun e posibil să fie compromis!

Moșul, foarte supărat, s-a dus în camera lui, rugându-se la Dumnezeu să-l ajute cu un sfat. Adormind, l-a visat pe îngerul lui păzitor spunându-i:

— Dragă Moș Crăciun, să știi că Bunul Dumnezeu m-a trimis să-ți spun că, pe Muntele

Vindecării, vei găsi, într-o peșteră, o piatră prețioasă tămăuitoare.

Moșul, trezindu-se, i-a spus spiridușului ce a visat și l-a trimis să pregătească renii și sania de plecare. Moșul plecă în grabă, lăsându-l pe spiriduș să aibă grijă de tot în lipsa lui.

Trecând peste un peisaj de poveste în care brazii tremurau încărcăți de beteala ca sideful, copacii păreau suflați cu argint, iar casele erau împodobite de Crăiasa Zăpezii, cu țurțuri de gheață și acoperite cu căciulițe brodate din fulgii pufoși care sunt ca niște mărgăritare cernute de norii ca vata albă de zahăr.

Moșul a ajuns cu ajutorul lui Rudolf, renul de nădejde, ce-i lumina calea cu nasul lui roșu, la Muntele Vindecării. Ajuns în peștera unde Piatra era luminată de stele prin crăpătura grotei, a luat-o cu grijă și a așezat-o în sanie. Fericit, a plecat în grabă să salveze Crăciunul și spiridușii.

În sfârșit, a ajuns cu bine la atelier, unde spiridușul l-a îmbrățișat și i-a urat „bun venit!”. Au mers în atelier unde Moșul a pus piatra în mijlocul încăperii și, printr-o minune, toți spiridușii s-au trezit confuzi. Povestindu-le ce s-a întâmplat, toți i-au mulțumit Moșului și lui Dumnezeu pentru ajutorul dat. Așa că, drept mulțumire, au promis că vor duce misiunea de salvare a Crăciunului la capăt. Fiecare a început să facă jucării și să termine de împachetat toate cadourile.

În Ajunul Crăciunului, noaptea, spiridușii au încărcat sania cu cadourile copiilor. Moșul s-a urcat în sania trasă de renii lui credincioși, înălțându-se spre cerul plin de stele, zburând către casele copiilor din întreaga lume.

Am învățat cu toții să credem în magia Crăciunului și a dorințelor împlinite. Cel mai frumos lucru este că toți copiii s-au bucurat de cadourile primite și noi credem că Nașterea Domnului este o sărbătoare plină de iubire, minuni, bucurii și bunătate.

FOTOGRAFIE
POVESTEA TURTIȚELOR

Fotografii realizate de elevul Daniel Emilian Crețu, clasa a IX-a C

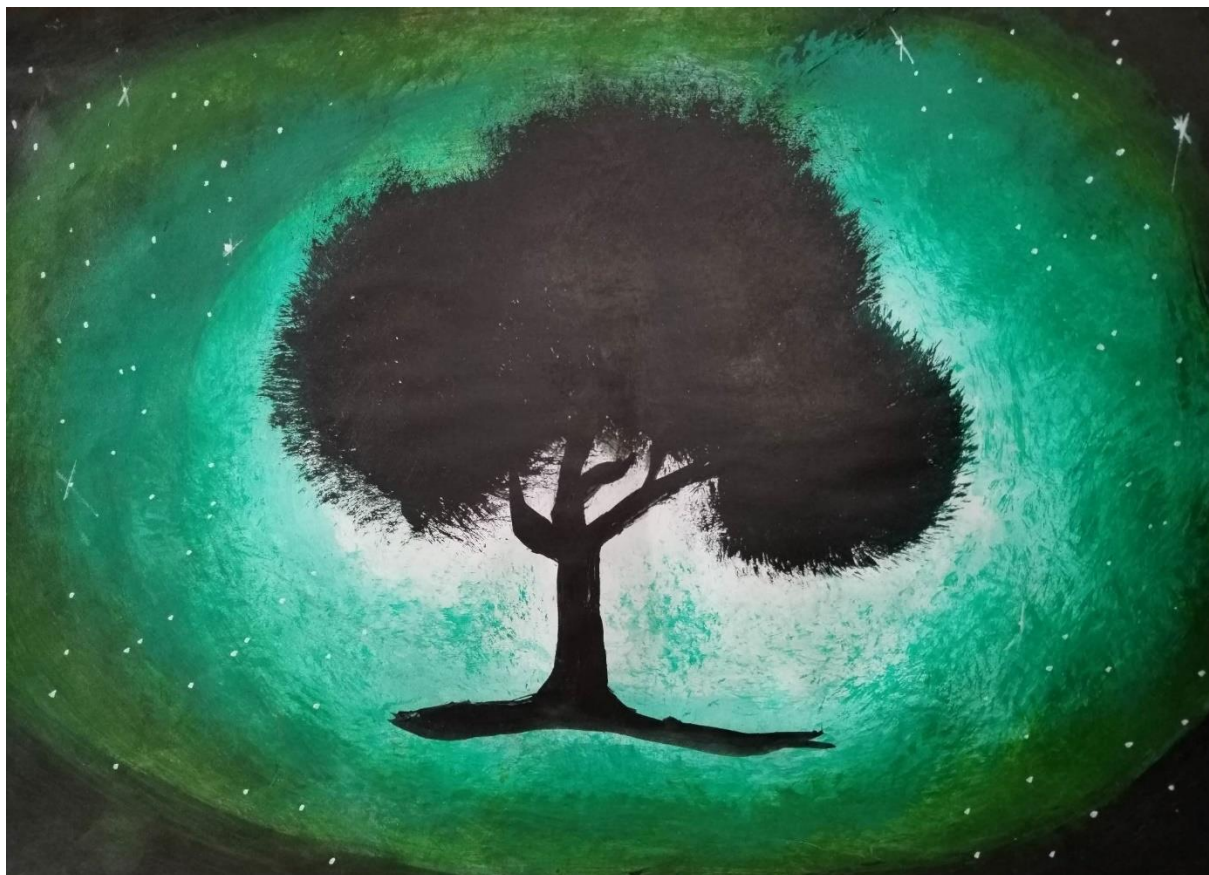
Efemeritate

Cheia succesului

Fotografii realizate de elevul
Cătălin Iulian Tincu, clasa a IX-a C

✚ Simeza

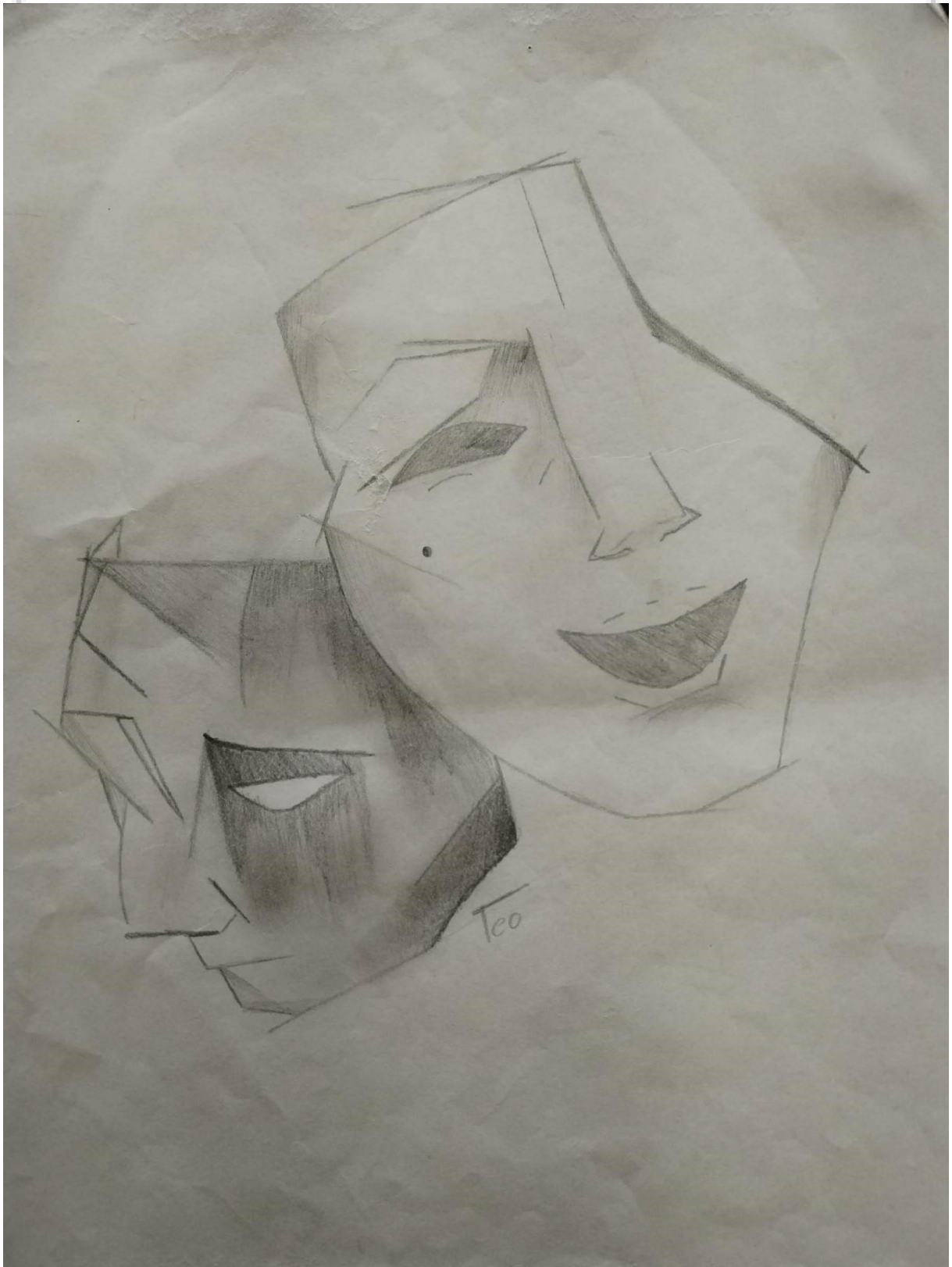
"Copacul vieții" Ciur Lavinia, clasa a XIIa C

"Sigma" Ciur Lavinia, clasa a XIIa C

"Măștile sufletului" Buznea Teodora, clasa a IXa C

"Iarna" Ungureanu Alex Gabriel, clasa a VI-a

"1 Decembrie" Postole Smaranda-Iustina, clasa aVIa

Nota redacției:

Următorul număr va apărea în lunile mai-iunie. Așteptăm cu interes materialele dumneavoastră ce pot fi încărcate pe Classroom, Revista "Anotimpuri".

